

Kommunstyrelsen

Plats och tid	Kommunhuset i Östhammar, SR Gräsö kl. 9.00- 11.14
Beslutande	Fabian Sjöberg (M), ordförande Christina Williamsson Liw (M) tjänstgörande ersättare Ylva Lundin (SD) Måns Lorichs (SD) Lars O Holmgren (BOA) Sabina Ståhl (KD) Lisa Norén (S) Pernilla Grahn (V), tjänstgörande från kl. 10.30 Anna Frisk (S) tjänstgörande ersättare Mattias Lundkvist (S) Josefine Nilsson (C) Roger Jansson (S) tjänstgörande ersättare till kl.10.30
Övriga deltagande	Ej tjänstgörande ersättare: Pär- Olof Olsson (M), Linda Lövgren (SD), Erik Helén (KD), Roger Lamell (S), Ann- Charlotte Grehn (S), Kommunfullmäktiges ordförande Lennart Owenius (M) Kommunsekreterare Anna Tryblom Kommundirektör Peter Nyberg § 152 Ekonomichef Sofia Tolstoy §§ 153- 155 Utredare Oskar Johansson § 156 Utredare Anna Bergsten § 157 Markstrateg Krister Carlsson § 158 Projektledare Maria Langen § 159 Måltidschef Annelie Wallén
Utses att justera	Lisa Norén (S) och Christina Williamsson Liw (M)
Justeringens plats och tid	Kommunhuset i Östhammar, fredag 1 september kl. 11.15
Underskrifter	Paragrafer 150- 173
Sekreterare Anna Tryblom
Ordförande Fabian Sjöberg (M)
Justerande Lisa Norén (S) Christina Williamsson Liw (M)

ANSLAG/BEVIS

Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ	Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum	2023-08-29
Datum för anslags uppsättande	2023-09-01
Anslags nedtagande	2023-09-23
Förvaringsplats för protokollet	Kommunhuset i Östhammar, sektor Verksamhetsstöd

Underskrift
.....
Anna Tryblom

Kommunstyrelsen

§ 150. Val av justerare	3
§ 151. Fastställande av föredragningslista	3
§ 152. Uppföljning juni 2023 och helårsprognos 2023 för kommunens nämnder	4
§ 153. Antagande av samverkansöverenskommelse med Polisen	5
§ 154. Antagande av medborgarlöfte	6
§ 155. Antagande av trygghetsöverenskommelse Östhammar	7
§ 156. Remissvar angående Riksgäldens förslag på kärnavfallsavgifter och säkerhetsbelopp för 2024-2026	8
§ 157. Avtalsförslag rörande solkraftpark	10
§ 158. Antagande av nödvattenplan för Östhammars kommun	12
§ 159. Måltidsenhetens nya prislista på skolor och särskilda boenden	14
§ 160. Åtgärdssamordnare för vatten – förskjuten tidsplan och fördelning av kommunens medfinansiering	16
§ 161. Remissvar till Naturvårdsverket angående havsbaserad vindkraft i åländska marina vatten, OWF Stormskär och Väderskär	18
§ 162. Beslut om utbetalning av partistöd till de politiska partierna i fullmäktige	20
§ 163. Remissvar angående förslag till strategi och handlingsplan för personalförsörjning av deltidsbrandmän	21
§ 164. Avveckling av policy för likabehandling och mångfald på jobbet	22
§ 165. Rapportering av kommunens arbete med tillämpning av barnkonventionen	24
§ 166. Redovisning av ej verkställda gynnande beslut första kvartalet 2023	25
§ 167. Utökning av verksamhetsområde för VA i Östhammars kommun - enstaka fastighet	26
§ 168. Anmälningssärende, Samtliga kommunala bolags årsredovisningar 2022	27
§ 169. Delegationsbeslut	28
§ 170. Anmälningssärenden från bolag, stiftelser etc	29
§ 171. Anmälningssärenden från nämnder	30
§ 172. Anmälningssärenden, rapporter med mera	31
§ 173. Information från förvaltningen	32

Kommunstyrelsen

§ 150. Val av justerare

Beslut

Kommunstyrelsen utser Christina Williamsson Liw (M) och Lisa Norén (S) att justera protokollet.

§ 151. Fastställande av föredragningslista

Beslut

Kommunstyrelsen fastställer föredragningslistan.

Kommunstyrelsen

KS-2023-531

§ 152. Uppföljning juni 2023 och helårsprognos 2023 för kommunens nämnder

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Ekonomiskt utfall och årsprognos, inklusive investeringsredovisning, per juni månad 2023 för kommunens nämnder redovisas för kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

Uppföljning juni 2023 samt helårsprognos 2023 för kommunens nämnder

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Ekonomichef Sofia Tolstoy föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

Sofia Tolstoy, ekonomichef

Mattias Nilsson, budgetansvarig

Kommundirektör

Sektorchefer (bildning, omsorg, samhälle, verksamhetsstöd)

KS-2023-591

§ 153. Antagande av samverkansöverenskommelse med Polisen

Beslut

Kommunstyrelsen antar samverkansöverenskommelse med Polisen. (Bilaga 1)

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun bedriver ett brottsförebyggande arbete för att stärka tryggheten för alla invånare. För att stärka det brottsförebyggande arbetet samarbetar kommunen med Polisen genom Lokalpolisområde Norduppland. Den tidigare samverkansöverenskommelsen löpte ut 2022-12-31 och därför föreslås att en ny överenskommelse ingås. Överenskommelsen föreslås gälla till och med 2025.

Samverkansöverenskommelsen innebär att aktörerna gemensamt arbetar med trygghetsskapande åtgärder samt förebyggande arbetet mot alkohol, narkotika, dopning och tobak (ANDT). Arbetet sker bland annat genom att polis och kommun gemensamt jobbar med medborgarlöften. Prioriterade områden för samverkan är barn och unga samt vuxna i deras närhet.

Beslutsunderlag

Samverkansöverenskommelse mellan Östhammars kommun och Lokalpolisområde Norduppland år 2023-2025

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Utredare Oskar Johansson föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsens ordförande Fabian Sjöberg (M)

Kommunpolis Bengt Eriksson

Utredare Oskar Johansson

KS-2023-593

§ 154. Antagande av medborgarlöfte

Beslut

Kommunstyrelsen antar medborgarlöfte för perioden 2023 och 2024. (Bilaga 2)

Ärendebeskrivning

Inom ramen för det brottsförebyggande arbetet använder sig kommunen av medborgarlöfte. Detta kan ses som ett komplement till samverkansavtalet och fyller syftet att för medborgarna beskriva prioriteringar för det brottsförebyggande arbetet. Ett nytt medborgarlöfte har tagits fram tillsammans med Polisen. Medborgarlöftet stäcker sig fram till och med 2024 och innebär följande prioriteringar:

- Trygghet i hemmet
- Våga värna
- Grann- och båtsamverkan

Utöver detta föreslås att arbetet kommer få ytterligare prioriteringar genom inriktningsbeslut. Detta innebär att styrgruppen tertialsvis för det brottsförebyggande arbetet utifrån behov kommer föreslå ytterligare prioriteringar av arbetet.

Beslutsunderlag

Medborgarlöfte 2023-2024

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Utredare Oskar Johansson föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

Kommunpolis Bengt Eriksson

Utredare Oskar Johansson

KS-2023-592

§ 155. Antagande av trygghetsöverenskommelse Östhammar

Beslut

Kommunstyrelsen antar trygghetsöverenskommelse Östhammar.(Bilaga 3)

Kommunstyrelsen delegerar till styrgruppen för det brottsförebyggande arbetet att ingå trygghetsöverenskommelse med andra aktörer.

Ärendebeskrivning

Som en del av kommuners brottsförebyggande arbete sker samverkan med ett antal aktörer. En av de aktörer som kommunen samverkar med är dagligvaruhandeln i kommunen. Det pågår en dialog med ICA om hur vi gemensamt kan arbeta för att öka tryggheten i och kring butiker i kommuner. Det föreslås därför att en trygghetsöverenskommelse ingås med ICA och Polisen. Detta är ett arbete där övriga handlare inom dagligvaruhandeln kommer ges möjlighet att ingå i samverkan. På sikt är ambitionen att även andra typer av butiker ska bjudas in i samverkan.

Samverkan föreslås ske genom inrättande av en gemensam trygghetsgrupp, stärkta kontakter mellan dagligvaruhandeln och skola. Parterna ska också verka för att genomföra gemensamma förebyggande projekt.

Polisen ingår också som en part i trygghetsöverenskommelsen och tillsammans med handlarna ska de genomföra polisens koncept ”Trygg i butik”.

Beslutsunderlag

Trygghetsöverenskommelse Östhammar

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Utredare Oskar Johansson föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsens ordförande Fabian Sjöberg

Kommunpolis Bengt Eriksson

Utredare Oskar Johansson

KS-2023-543

§ 156. Remissvar angående Riksgäldens förslag på kärnavfallsavgifter och säkerhetsbelopp för 2024-2026

Beslut

Kommunstyrelsen antar remissvaret gällande Riksgäldens förslag på kärnavfallsavgifter, finansierings- och kompletteringsbelopp för 2024-2026. (Bilaga 4)

Ärendebeskrivning

Östhammars kommun har mottagit en remiss från Riksgälden gällande förslag på kärnavfallsavgifter, finansierings- och kompletteringsbelopp för 2024-2026. Eventuella synpunkter på förslagen ska ha inkommit till Riksgälden senast den 31 augusti 2023.

Kärnkraftsindustrin är, enligt svensk lagstiftning, ansvarig för att ta hand om det radioaktiva avfall som uppkommer vid kärnkraftverken samt för avveckling och rivning av anläggningarna. För att säkerställa finansieringen ska reaktorinnehavarna betala in kärnavfallsavgifter till kärnavfallsfonden. Avgifterna ska tillsammans med de medel som redan finns i fonden täcka de förväntade återstående kostnaderna för kärnavfallsprogrammet. Förutom att betala kärnavfallsavgifter ska reaktorinnehavarna även ställa säkerheter (finansierings- och kompletteringsbelopp).

Vart tredje år ska reaktorinnehavarna ta fram en kostnadsberäkning för de återstående kostnaderna. Kostnadsberäkningen ska tas fram i samråd mellan de olika reaktorinnehavarna vilket görs genom det gemensamma bolaget Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB). Regeringen beslutar om avgifterna men Riksgälden har i uppdrag att yttra sig över kostnadsberäkningen till regeringen samt lämna förslag på nivåer för kommande treårsperiod. I september 2022 lämnade SKB in en kostnadsberäkning och Riksgälden har nu tagit fram ett förslag på avgifter och säkerhetsbelopp för 2024-2026.

Riksgälden föreslår en ökning av kärnavfallsavgifter, finansieringsbelopp och kompletteringsbelopp för samtliga reaktorinnehavare jämfört med nu gällande nivåer. Den viktigaste förklaringen till behovet av höjda nivåer är, enligt Riksgälden, en kraftig uppräknig i reaktorinnehavarnas bedömning av de återstående kostnaderna. De återstående kostnaderna har ökat med 24 procent jämfört med föregående kostnadsberäkning.

Riksgälden identifierar i sin granskning ett flertal områden där de anser att SKB:s analys och redovisning kan förbättras och är bekymrade över att flera av dessa områden identifierats redan i tidigare granskningar men att SKB i begränsad utsträckning tagit till sig av dem.

Beslutsunderlag

Remiss med samtliga bilagor är tillgängligt via [Riksgäldens hemsida](#).

Remissvar

Kommunstyrelsen

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Utredare Anna Bergsten föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

Riksgälden

Verksamhetschef Väckande kommun Marie Berggren

Utredare slutförvar Anna Bergsten

KS-2021-552

§ 157. Avtalsförslag rörande solkraftpark

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att säga upp nuvarande arrendeavtal. Kommunstyrelsen ingår projekteringsavtal. (Bilaga 5)

Ärendebeskrivning

Tekniska utskottet har tidigare gett förvaltningen i uppdrag att återkomma med avtalsförslag rörande solkraftpark på fastigheten Films-Österby 3:39, KS-2021-552. Förvaltningen har nu berett ärendet och lämnar följande förslag.

Bakgrund

Förvaltningen har sedan sommaren 2021 arbetat för att möjliggöra etablering av solkraftpark på den kommunalägda fastigheten Films-Österby 3:39. Fastigheten ifråga arrenderas idag ut till privatperson, ett avtal som sträcker sig till 2037. Arrendatorn är idag redo att frånga avtalet, vilket förvaltningen föreslår att kommunstyrelsen ställer sig bakom.

Fastigheten är förorenad, en problematik man kan läsa mer om i ”Sandmagasinet PM”. Att marken är förorenad gör den attraktiv för etablering av solkraftpark. Någon växtlighet behöver inte kontinuerligt hållas efter, och man gör heller inte anspråk på mer eftertraktad mark i form av betes- eller åkermark där opinion mot projektet kan uppstå.

En angränsande problematik är den aktivitet som idag bedrivs på området i form av crossåkande.

Förvaltningen har nu tillsammans med Helios Energy Nordic AB tagit fram ett avtalsutkast i samförstånd som bl.a. innebär att:

- Helios äger rätt att utan vederlag utreda möjligheten till etablering av solcellspark under en period om sju år.
- Om Helios finner att etablering kan företas, inom utsatt tidsperiod, så förbinder sig Östhammars kommun att ingå bifogat arrendeavtal över en tidsperiod om 49 år.
- Fastigheten är idag detaljplanerad, för att skriva ett avtal över 25 år krävs att detaljplanen upphävs för fastigheten. Östhammars kommun åtar sig att upphäva detaljplanen, Helios åtar sig att stå för de därtill hänförliga kostnaderna.

Beslutsunderlag

Förslag till projekteringsavtal

Förslag till arrendeavtal

Nuvarande arrendeavtal

Kommunstyrelsen

Sandmagasinet PM Maria Langen
Bolagspresentation Helios Energy Nordic AB
Detaljplan

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning
Markstrateg Krister Carlsson föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

Krister Carlsson

Merike Dahlberg

Marie Berggren

KS-2023-574

§ 158. Antagande av nödvattenplan för Östhammars kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta nödvattenplanen. (Bilaga 6)

Ärendebeskrivning

Kommunen har under perioden hösten 2022-2023 arbetat fram en nödvattenplan tillsammans med Gästrike Vatten. Nödvattenplanen ger riktlinjer för nödvattenförsörjning i kommunen och en gemensam grund för hur en nödsituation ska hanteras. Nödvattenplanen är en leverans i Östhammars kommuns fastställda VA-handlingsplan (december 2021) och den svarar mot kommunförvaltningens ledningsgrupps beställning av nödvattenprojektet (augusti 2022).

En situation som kräver nödvatten medför ett behov av prioritering utifrån vad som i första hand har påverkan på liv och hälsa och att upprätthålla samhällsviktiga verksamheter. I planen beskrivs ansvarsförhållanden, beslutsgång och de prioriteringar som behöver göras när alla inte kan få nödvatten samtidigt. Planen redogör också för vad som gäller när kommunen behöver nödvattenförsörja användare av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen och/eller enskilda dricksvattenanläggningar. Vidare ger planen förutsättningar för olika verksamheter att planera mer i detalj för sin egen situation i händelse av brist på dricksvatten.

Till nödvattenplanen finns fem bilagor med detaljer kring estimerade nödvattenvolymer för privata hushåll och samhällsviktiga verksamheter, rutiner, lokaliseringsanalys för publika hämtställen för nödvatten, körschema vid nödvattenförsörjning samt en åtgärdsplan för stärkt operativt förmåga 2023-2026. Bilagor som innehåller känslig information om den operativa förmågan, risker och sårbarheter har sekretessbelagts enligt 18 kap. 13 § Offentlighets- och sekretesslag (2009:400).

I åtgärdsplanen har åtgärder identifierats som på kort och lång sikt kan stärka kommunens och Gästrike Vattens förmåga att hantera mer omfattande och långvariga dricksvattenstörningar. Kritiska resurser är tankbilar och större trycksatta nödvattentankar som kan användas vid en dricksvattenstörning som drabbar stora delar av kommunen eller flera kommuner samtidigt. Ambitionsnivån är att klara nödvattenförsörjning till kommunens högst prioriterade samhällsviktiga verksamheter (prioritet 1) och VA-anlutna abonnenter (prioritet 2). Detta kan möjliggöras genom samarbeten, investeringar och/eller avtal med privata aktörer. Utredningar är planlagda som åtgärder för att visa vilken väg som är mest kostnadseffektiv.

Beslutsunderlag

Nödvattenplan

Kommunstyrelsen

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Projektledare Maria Langen föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

Säkerhetsskyddschef/Projektägare Sektor Verksamhetsstöd: Malin Hübinette

Styrgruppsrepresentant Sektor Samhälle: Marie Berggren

Styrgruppsrepresentant Gästrike Vatten: [REDACTED]

Projektledare Sektor Verksamhetsstöd: Maria Langen

VA-samordnare Sektor Samhälle: Anna Bergsten

KS-2023-588

§ 159. Måltidsenhetens nya prislista på skolor och särskilda boenden

Beslut

Kommunstyrelsen antar prislista för 2023. (Bilaga 7). Prislistan gäller from 1 oktober 2023.

Ärendebeskrivning

För att marknadsanpassa priset på luncher och beställning av kaffe med tillbehör i våra restauranger behöver vi höja priset för måltider för privat bruk. Höjning är en kompensation för de ökade livsmedels- och lönekostnader som följer av nuvarande omvärldsläge och vi behöver justera våra priser enligt bilaga "Prislista 2023".

Vi behöver kunna motivera för skattemyndigheten att ingen subventionering av pris på måltider förekommer. I huvudsak är det personal på skola och särskilda boenden som är betalande gäster. På äldreboenden förekommer även ett fåtal andra externa gäster. Den interna faktureringen förekommer vid personalmöten eller när chef vill erbjuda all personal att delta vid t ex kräftsiva, påsk- eller julbord, nyårsmiddag eller liknande.

Vi vill även ha en möjlighet att reducera den miljöpåverkan vårt matsvinn utgör. I stället för att kasta den mat som vi inte kan återanvända i våra kök kan vi sälja den till ett reducerat pris. Måltidsenhetens övergripande mål är att reducera matsvinnet och en av åtgärderna för att minska matsvinnet är att erbjuda så kallad "kliMATlåda". Prislista 2023 innefattar även pris på kliMATlåda som utgör en möjlighet att reducera den miljöpåverkan vårt matsvinn utgör.

I anslutning till att lunchserveringen har avslutats säljs den mat vi inte kan återanvända i våra kök till ett reducerat pris. Köparen har med sig egen matlåda och plockar direkt från serveringen. Måltidspersonal i respektive restaurang ansvarar för att, med hänsyn tagen till en aptitlig och inbjudande måltidsmiljö, minimera mängden mat som exponeras och därmed inte kan återanvändas. Måltidspersonal tillsammans med kock, i respektive kök, ansvarar för att ingen överproduktion av mat sker. Dessa åtgärder leder till att minimera mat till försäljning av "kliMATlåda", vilket är vårt övergripande mål. Maten som finns till försäljning ska vara säker att äta. Det är måltidspersonalen, i respektive kök, som ansvarar för bedömning utifrån egenkontroll enligt HACCP. Köparen ansvarar för att maten hanteras på ett säkert och hygieniskt sätt efter köpet. Utifrån ovanstående riktlinjer har vi bedömt att försäljningen av kliMATlådan inte utgör någon konkurrens mot privata aktörer.

Beslutsunderlag

Prislista 2023

Aktuell prislista

Kommunstyrelsen

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Måltidschef Annelie Wallén föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

Sektor verksamhetsstöd, Verksamhetschef Måltid och Städ, Annelie Wallén

KS-2021-736

§ 160. Åtgärdssamordnare för vatten – förskjuten tidsplan och fördelning av kommunens medfinansiering

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att ändra tidplan och fördelning av medfinansiering till LOVA-projektet åtgärdssamordnare för vatten. Medfinansieringen omfattar samma totalsumma och belastar som tidigare utvecklings- och strukturfonden.

Den nya fördelningen omfattar 55 000 kr år 2022 (utbetalat), 370 000 kr år 2023, 370 000 kr år 2024 och 315 000 kr år 2025.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen gav vid sammanträde 2021-11-30 §302 förvaltningen i uppdrag att ansöka om LOVA-bidrag för projektet åtgärdssamordnare för vatten för Östhammars kommun. För att erhålla LOVA-bidraget krävdes medfinansiering. Kommunstyrelsen beslutade i samband med uppdraget att bidra med medfinansiering till projektet från utvecklings- och strukturfonden motsvarande 185 000 kr år 2022, 370 000 kr år 2023, 370 000 kr år 2024 samt 185 000 kr år 2025.

Syftet med en åtgärdssamordnare är att fokuserat och i nära samverkan med lokala aktörer som markägare, verksamhetsutövare och andra intressenter, arbeta med konkreta åtgärder för bättre vattenkvalitet. Projektet bedömdes vara relevant och beviljades 2 204 000 kr av Länsstyrelsen med start år 2022.

Enligt projektplanen skulle arbetet inledas vid halvårsskiftet 2022 men kunde först påbörjas när en projektledare fanns på plats 1 december 2022. Östhammars kommun har möjlighet att skjuta på projekttiden fem månader, från ursprungliga 1 juli 2022- 30 juni 2025 till nytt förslag 1 dec 2022 – 30 nov 2025, men behöver då ta beslut om ändrad tidplan och förändrad fördelning av medfinansiering för att erhålla hela bidraget på 2 204 000 kr från Länsstyrelsen.

Den föreslagna omfördelningen innebär att 130 000 kr av de 185 000 kr som avsattes som medfinansiering för 2022 behöver omfördelas till 2025, vilket motsvarar en medfinansiering på 315 000 kr år 2025.

Beslutsunderlag

KS 2021-11-30_§ 302 Protokollsutdrag

Kommunstyrelsen

KS 2021-11-30 Bilaga § 302

Beslutet skickas till

Sektor Verksamhetsstöd: Ekonomi

Magnus Andersson, Ekonomienheten

Ulf Andersson, Sektorschef Samhälle

Marie Berggren, Verksamhetschef Växande kommun

Camilla Andersson, miljösjakkunnig

Tora Jonsson, åtgärdssamordnare vatten

KS-2023-542

§ 161. Remissvar till Naturvårdsverket angående havsbaserad vindkraft i åländska marina vatten, OWF Stormskär och Väderskär

Beslut

Kommunstyrelsen antar remissvaret angående etablering av havsbaserad vindkraft i åländska marina vatten. (Bilaga 8)

Ärendebeskrivning

USA, Kanada och Europa samarbetar i konventionen om miljökonsekvensbedömning i ett gränsöverskridande sammanhang kallad Esbokonventionen. Här finns krav på att informera grannländer och allmänheten om planerade verksamheter som kan orsaka miljöeffekter (ex. havsbaserad vindkraft).

Ilmatar Offshore AB planerar att ansöka om tillstånd för vindkraftpark Stormskär och Väderskär till havs inom Ålands territorialvatten. Vindkraftparkens planerade totala effekt är maximalt cirka 2,5 GW. Projektområdena för Stormskär och Väderskär är belägna minst cirka 15 km från Ålands norra kust, cirka 45 km från finska kusten och cirka 60 km från den svenska kusten. Vindkraftparken Stormskär och Väderskär beräknas bestå av maximalt 131+31 vindkraftverk. Inom vindkraftparken kommer även tillhörande utrustning som transformatorstationer och internkabelnät att anläggas. Totalhöjden för vindkraftverken kommer maximalt att vara 400 m.

Naturvårdsverket är enligt miljöbedömningsförordningen (SFS 2017:966) ansvarig myndighet att lämna och ta emot underrättelser och i övrigt fullgöra de skyldigheter som följer av förordningens 24 §. Om Sverige begär att få delta i miljöbedömningen gällande de båda projekten sänds den kommande miljökonsekvensbeskrivningen på samråd till Sverige i enlighet med Esbokonventionens artikel 4–5.

Östhammars kommun har blivit ombedd att lämna synpunkter på om vindkraftsprojekten kan antas medföra betydande miljökonsekvenser för Sverige och om det finns behov av att Sverige fortsatt medverkar i miljökonsekvensbedömningen. Samt lämna synpunkter på de potentiellt gränsöverskridande effekter och vad som bör ingå i den kommande miljökonsekvensbeskrivningen.

Beslutsunderlag

Remissvar

Samrådsunderlag

Kommunstyrelsen

Beslutet skickas till

Alice Möller

Merike Dahlberg

KS-2023-224

§ 162. Beslut om utbetalning av partistöd till de politiska partierna i fullmäktige

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige godkänner inkomna redovisningar av partistöd samt att partistöd utbetalas för år 2023 till samtliga partier i fullmäktige.

Ärendebeskrivning

Utbetalningen av partistöd regleras i kommunallagens 4 kapitel och Östhammars kommuns regler för kommunalt partistöd.

Kommunfullmäktige ska årligen besluta om utbetalning av partistöd. De partier som tar emot partistöd ska årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet används för det ändamål som beskrivs i kommunallagen: stärka partiets ställning i den kommunala demokratin. En särskild granskare som mottagaren av partistödet utser ska granska om redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödet använts, även denna redovisning ska lämnas in. Handlingarna ska lämnas in senast sex månader efter räkenskapsårets utgång, dvs. för perioden 2022-01-01 till 2022-12-31 ska handlingarna ha lämnats innan 2023-06-30.

För 2022 har samtliga partier som har mandat i fullmäktige lämnat någon form av redovisning och granskningsrapport. Kommunens regler innehåller ingen bestämmelse om den exakta utformningen av redovisningen. Om redovisning och granskningsrapport enligt 4 kap. 31 § tredje stycket kommunallagen inte lämnats in i tid kan kommunfullmäktige besluta att inget stöd betalas ut för nästkommande år. Påminnelse skickades ut till samtliga partier om att lämna in handlingar 2023-06-15.

Beslutsunderlag

Inlämnade handlingar från samtliga partier

Regler för kommunalt partistöd via kommunens [webbplats](#)

Beslutet skickas till

Samtliga gruppledare i fullmäktige

Sektor verksamhetsstöd: ekonomi

Kommunstyrelsen

KS-2023-510

§ 163. Remissvar angående förslag till strategi och handlingsplan för personalförsörjning av deltidsbrandmän

Beslut

Kommunstyrelsen antar remissvaret. (Bilaga 9)

Ärendebeskrivning

Två tredjedelar av de svenska brandmännen är deltidsbrandmän på mindre orter och i glesbygd. Om svensk räddningstjänst ska kunna leva upp till målet att i hela landet bereda människor skydd mot olyckor, måste personalförsörjningen av deltidsbrandmän fungera.

Östhammars kommun är remissinstans för Förslag – strategi och handlingsplan för personalförsörjning av deltidsbrandmän. Remissvaret har tagit stöd av Uppsala Brandförsvares synpunkter.

Beslutsunderlag

Remiss

Remissvar

Beslutet skickas till

Elin Fogelström

KS-2023-435

§ 164. Avveckling av policy för likabehandling och mångfald på jobbet

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att avveckla Policy för likabehandling och mångfald på jobbet.

Reservation

Lisa Norén (S), Anna Frisk (S) Mattias Lundqvist (S), Josefine Nilsson (C), Pernilla Grahn (V), reserverar sig mot beslutet med följande motivering: Även om det finns mycket lagstiftning på området likabehandling och mångfald, ger politiska styrdokument oss möjlighet att stå upp för mer än vad i dag gällande lagstiftning säger, vilket vi tror är ett sätt för oss som kommun att kunna ta kliv mot ett bättre samhälle.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott har gett förvaltningen i uppdrag att se över styrdokument i syfte att se över behovet av styrdokument samt i förekommande fall aktualisera dem.

Policy för likabehandling och mångfald på jobbet refererar i flera delar till lagstiftning som gäller oavsett om de står i policyn eller inte. Den *Riktlinje för likabehandling och mångfald på jobbet* som är framtagen är en god och tillräcklig vägledning till chefer och medarbetare i Östhammars kommun. De delar som inte är lagstiftning utan kommunens egna ambitioner kan med fördel skrivas in i inledningen av riktlinjen.

Policy för likabehandling och mångfald på jobbet föreslås avvecklas.

Beslutsunderlag

Policy för likabehandling och mångfald på jobbet

Riktlinje för likabehandling och mångfald på jobbet

Ärendets behandling

Ärendet har behandlats på KF 2023-06-13 §76 där det utgick då fel beslutsunderlag var kopplat till ärendet.

På arbetsutskottet 2023-08-22 § 129 deltog inte Lisa Norén (S) och Tomas Bendiksen (S) i beslutet.

Kommunstyrelsen

Dagens sammanträde

Yrkanden

Lisa Norén (S) yrkar påföljande ändring: Kommunstyrelsen uppdrar till förvaltningen att arbeta in Policy i Riktlinje för likabehandling och mångfald på jobbet. Först därefter föreslås kommunfullmäktige ta beslut att avveckla Policy för likabehandling och mångfald.

Pernilla Grahn (V), Josefine Nilsson (C), Mattias Lundqvist (S), Anna Frisk (S) yrkar bifall till Lisa Noréns (S) ändringsyrkande.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på Lisa Noréns (S) ändringsyrkande och finner att kommunstyrelsen avslår yrkandet.

Beslutet skickas till

Bygg- och miljönämnden, Barn- och utbildningsnämnden, Vård- och omsorgsnämnden, Individ- och familjenämnden, Kultur- och fritidsnämnden, Kommunstyrelsen

Lina Edlund, Ulf Andersson, Christina Stenhammar, Pauliina Lundberg, Peter Nyberg, Sara Ersund, Marcus Jakobsson, Elin Söderlind

Revisionen

Webbredaktionen för avpublicering av avvecklade dokument

KS-2023-355

§ 165. Rapportering av kommunens arbete med tillämpning av barnkonventionen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att ta del av informationen.

Ärendebeskrivning

Enligt riktlinjen ”Östhammars kommuns arbete och beslut som påverkar barn” ska kommunfullmäktige årligen ta del av en rapport som är en sammanställning och analys av inrapporterat underlag från verksamheterna avseende deras arbete utifrån barnkonventionen. Denna rapport visar att kommunens verksamheter är uppmärksammade på det nya regelverket och den övervägande delen har implementerat strukturerade metoder för att hantera beslut som påverkar barn.

Beslutsunderlag

Rapport avseende kommunens arbete utifrån barnkonventionen under 2022.

Ärendets behandling

Ärendet hanterades på arbetsutskottet 26 juni § 110 men innehöll fel underlag. Ärende ska därför hanteras igen med korrekt underlag.

Beslutet skickas till

Sektor Samhälle; Elin Dahm, Sanna Hansson

KS-2023-527

§ 166. Redovisning av ej verkställda gynnande beslut första kvartalet 2023

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen tar del av redovisningen och överlämnar statistikrapporten till kommunfullmäktige.

Ärendebeskrivning

Enligt 16 kap § 6 h Socialtjänstlagen (SoL) ska individ- och familjenämnden kvartalsvis lämna en statistikrapport till fullmäktige över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SoL som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden ska vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller och hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut. Samma rapporteringsskyldighet gäller för beslut som inte verkställs på nytt efter avbrott i verkställigheten. Det ska också framgå hur stor del av de ej verkställda besluten som gäller bistånd till kvinnor respektive män. Enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) § 28h gäller en motsvarande rapporteringsskyldighet för beslut om insatser enligt 9 § LSS.

Beslutsunderlag

Statistikrapport av ej verkställda gynnande beslut första kvartalet 2023

Protokollsutdrag IFN 2023-06-15 §79

Beslut skickas till

Kommunfullmäktige

Kommunens revisorer

KS-2023-590

§ 167. Utökning av verksamhetsområde för VA i Östhammars kommun - enstaka fastighet

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att utöka verksamhetsområde för vatten och spillvatten i enlighet med bilaga: Foghammar. (Bilaga)

Ärendebeskrivning

Beslutsförslaget omfattar en fastighet som planerar anslutas till kommunalt vatten och spillvatten efter beslutat bygglov.

I Östhammar Vatten AB:s uppdrag som VA-huvudman ingår att bereda förslag på ändringar av verksamhetsområdet för VA inom Östhammars kommun för beslut i kommunfullmäktige. Det är av stor vikt att verksamhetsområde för VA i enlighet med Lagen om allmänna vattentjänster (LAV) är beslutat och uppdaterat. Avstämning av nytillkomna bostäder som underlag för utökning av verksamhetsområdet görs löpande och minst en gång per år.

Bakgrund

Enligt lagen om allmänna vattentjänster ska kommunfullmäktige besluta om vilka geografiska områden som ska ingå i verksamhetsområdet för VA. Syftet med det kommunala ansvaret är att trygga en långsiktigt hållbar vattenförsörjning och avloppshantering med hänsyn till människors hälsa och miljö i befintlig eller blivande bebyggelse.

Verksamhetsområde för VA är ett geografiskt avgränsat område inom vilket Lagen om allmänna vattentjänster gäller. Det innebär såväl rättigheter som skyldigheter för VA-huvudman och fastighetsägare. VA-huvudmannen är skyldig att skyndsamt och så länge behov finns ordna med den vattentjänst eller de vattentjänster som verksamhetsområdet avser. Fastighetsägaren har motsvarande rätt att försörjas av den allmänna VA-anläggningen och är avgiftsskyldig för vattentjänsterna inom verksamhetsområdet där fastigheten ligger.

Beslutsunderlag

Bilaga: Foghammar

Beslutet skickas till

Östhammar Vatten

Kommunstyrelsen

KS-2023-622

§ 168. Anmälningsärende, Samtliga kommunala bolags årsredovisningar 2022

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige tar del av årsredovisningar för hel- och delägda bolag 2022.

Ärendebeskrivning

Följande bolag har kommunen något ägande i:

- a) Dannemora Gruvfastigheter AB
- b) Östhammar Vatten AB
- c) Gästrike Vatten AB
- d) Hargs Hamn AB
- e) Visit Roslagen AB
- f) Gimo utbildnings AB
- g) Inera, litet ägande (fem aktier)

Årsredovisningarna ska läggas fram på bolagens ordinarie bolagsstämma.

Beslutsunderlag

Årsredovisningar för:

- a) Dannemora Gruvfastigheter AB
- b) Östhammar Vatten AB
- c) Gästrike Vatten AB
- d) Hargs Hamn AB
- e) Visit Roslagen AB
- f) Gimo Utbildning AB

Beslutet skickas till

Bolagen

KS-2023-203**§ 169. Delegationsbeslut****Beslut**

Kommunstyrelsen godkänner redovisningen av delegationsbeslut.

Ärendebeskrivning

Beslutsdatum	Ärende	Beslutsfattare
2023.06.01 - 2023.06.30	Beslut enligt 4 kap. 1-2 §§ samt 11 kap. 1 § Socialtjänstlagen (SoL)	Stefan Rotmil Linda Hårsta Löfgren Adam Maquad Anna-Karin Bexelius Andreas Söderqvist
2023.06.16	Beslut om anställning	Joel Axberg
2023.07.10	Beslut om anställning	Marianne Pahlson
2023.07.27	Anmälan av brott mot kommunen	Pauliina Lundberg
2023.03.15 2023.05.29 - 2023.08.09	Beslut om anställning	Niina Johansson
2023.06.02	Beslut om anställning	Malin Andersson
2023.06.26	Beslut om anställning	Malin Andersson

KS-2023-1

§ 170. Anmälningssärenden från bolag, stiftelser etc.

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

a) Gästrike Vatten AB, årsstämma

Diarienummer: KS-2023-621

Protokoll och handlingar från Gästrike Vatten ABs årsstämma 2023

b) Östhammar Vatten AB, årsstämma

Diarienummer: KS-2023-621

Protokoll och handlingar från Östhammar Vatten ABs årsstämma 2023

Beslutsunderlag

Handlingarna publiceras separat i arbetsrummet.

Kommunstyrelsen

KS-2023-1

§ 171. Anmälningssärenden från nämnder

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Protokoll eller övrig information från kommunens nämnder, inklusive gemensamma nämnder.

a) Protokoll Lokala säkerhetsnämnden

Diarienummer: KS-2023-228

Protokoll från sammanträde 2023-08-17

Beslutsunderlag

Handlingarna publiceras separat i arbetsrummet.

Kommunstyrelsen

KS-2023-1

§ 172. Anmälningssärenden, rapporter med mera

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Beslut från olika organ, rapporter och skrivelser som anmäls till kommunstyrelsen som information.

b) Aktuellt i slutförvarsfrågan

Diarienummer: KS-2023-1

Rapport för perioden 2003-07-04 – 2023-10-03. Rapporten omfattar av senaste nytt om slutförvarsansökningarna och övrig aktuell information.

Beslutsunderlag

Handlingarna publiceras separat i arbetsrummet

Kommunstyrelsen

KS-2023-1

§ 173. Information från förvaltningen

Beslut

Kommunstyrelsen tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen tar del av aktuell information.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Kommundirektör Peter Nyberg informerar om hur den höjda terrorhotnivån påverkar kommunen. Han informerar även om pågående rekryteringen av en kommunjurist.

Samverkansöverenskommelse mellan Östhammars kommun och Lokalpolisområde Norduppland år 2023-2025

Östhammars kommun och Lokalpolisområde Norduppland tecknar härmed följande överenskommelse om samverkan i det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet.

Syfte

Syftet med överenskommelsen är att genom samverkan mellan polis och kommun att skapa en ökad trygghet för invånare och besökare i Östhammars kommun.

Genom ett nära arbete mellan kommun och polis kan trygghet och hälsa stärkas. Genom prioritering av insatser mot barn och unga kan ungas uppväxt och välbefinnande stärkas samtidigt som det lägger grunden för ett tryggare samhälle även i framtiden.

Prioriterade områden

Barn och unga samt vuxna i deras närhet ska särskilt prioriteras inom ramen för samverkan. Vidare ska arbetet med ett förebyggande arbete mot alkohol, narkotika, dopning och tobak (ANDT) prioriteras.

Åtaganden

Parterna ska tillsammans arbeta med det brottsförebyggande arbetet samt det förebyggande arbetet mot alkohol, narkotika, dopning och tobak (ANDT). Genom denna överenskommelse åtar sig parterna att gemensamt arbeta för att leverera så kallade medborgarlöften till invånarna.

Avtalets giltighetstid

Samverkansöverenskommelsen träder i kraft när båda parter skrivit på överenskommelsen och gäller till och med 2025-12-31. Förtydligande avseende precisering och prioritering kan komma att upprättas under avtalsperioden.

X

Fabian Sjöberg
Kommunstyrelsens ordförande

X

Tomas Eriksson
LPO chef Norduppland

Medborgarlöfte för Östhammars kommun 2023-2024

Samverkan mellan kommun och polis är nyckeln till ett framgångsrikt och effektivt brottsförbyggande arbete. Ett viktigt instrument för detta är medborgarlöften. De kan ses som ett komplement till det samverkansavtal som redan idag finns mellan kommun och polis. Medborgarlöftet ska bidra till att öka tryggheten och minska brottsligheten i området.

Enligt den trygghetsundersökning polisregion Mitt genomförde för bland annat Östhammars kommun kan man se att tryggheten i kommunen är hög. Arbetet med trygghetsskapande är att behålla denna höga trygghet samt att i möjligaste mån öka denna.

LPO Norduppland och Östhammars kommun arbetar med att regelbundet ta fram en gemensam lägesbild. Lägesbilden består av brottsstatistik, inhämtad information från kommunens verksamheter. Målet är att också inhämta information från valda delar av näringslivet samt föreningslivet.

Lägesbilderna ligger sedan som grund för inriktningsbeslut som tas tertiälvís av kommunens styrgrupp där även Polisen ingår

Åtgärder i dessa inriktningsbeslut bör utgå från vetenskapliga teorier och evidensbaserade metoder.

Medborgarlöftet för 2023-2024 blir:

Gemensamt framtagande av inriktningsbeslut för det brottsförebyggande arbetet.

Syftet med dessa är att vi skall kunna jobba med det som för tillfället är som mest aktuellt.

Detta genom att:

Fortsätta och utveckla arbetet med att regelbundet ta fram gemensamma lägesbilder över situationen i kommunen och med dessa som grund, tertiälvís arbeta fram ett gemensamt inriktningsbeslut med relevanta åtgärder för kommande tertiäl.

Ett fortsatt arbete kring den upplevda tryggheten i hemmet.

Syftet är att stärka tryggheten i hemmet. Kommunen och polisen skall gemensamt jobba för att öka tryggheten i kommunen avseende brott i nära relation, hot och våld samt stöldbrott/inbrott i bostad.

Detta genom att:

Fortsätta arbetet med att utveckla ”Våga värna” som är ett samarbete mellan Östhammars kommun, Östhammarshem, Polisen, Skadeservice, Hyresgästföreningen samt kvinnojouren Freja. Det är ett stort mörkertal gällande anmälningar i brott i nära relation. När fokus läggs på grupper med ett förmodat mörkertal kan det komma att påverka brottsstatistiken på ett negativt sätt. I detta fall är det ett positivt utfall om anmälningsbenägenheten ökar.

Fortsätta med spridningen av koncepten Grannsamverkan och Båtsamverkan.

Uppföljning

Uppföljning sker löpande i styrgruppen

Östhammar den

Kommunstyrelsens ordförande

Chef LPO Norduppland

Trygghetsöverenskommelse Östhammar

Följande åtgärder har vi, dagligvarubutikerna i Östhammars kommun, Lokalpolisområde Norduppland och Östhammars kommun kommit överens om att genomföra tillsammans med målet att öka tryggheten för våra invånare, kunder och butiksanställda i områdena i och omkring butikerna.

- Inrättande av en gemensam trygghetsgrupp med representanter från dagligvarubutikerna, Polisen och Östhammars kommun. Syftet med trygghetsgruppen är att skapa snabba kontaktvägar, utbyte av lägesbilder samt att vid behov använda parternas resurser och uppdrag för att stärka tryggheten.
- Stärka samarbetet mellan kommunens skolor och dagligvarubutiker med fokus på tätare kontakter samt att vid behov genomföra gemensamma aktiviteter utifrån lokala förutsättningar.
- Verka för att genomföra förebyggande projekt tillsammans med parterna i denna överenskommelse och andra organisationer som till exempel ICA-Stiftelsen, idrottsföreningar och andra delar av civilsamhället.
- Genomförande av polisens koncept "Trygg i butik" i dagligvarubutikerna.

 <p>Polisen Region Mitt Lokalpolisområde Norduppland</p>	 <p>ICA Supermarket</p>	 <p>ÖSTHAMMARS KOMMUN - EN DEL AV ROSLAGEN</p>
--	---	--

Sektor samhälle

Remissvar angående Riksgäldens förslag på kärnavfallsavgifter och säkerhetsbelopp för 2023-2026

Östhammars kommuns synpunkter

Östhammars kommun har inte haft möjlighet att sätta sig in i de ekonomiska uträkningar, prognoser, underlagsmaterial och beräkningsmodeller som ligger till grund för Riksgäldens förslag till kärnavfallsavgifter, finansierings- och kompletteringsbelopp. Kommunen har därför inga synpunkter på beloppen utan kommunens synpunkter är av mer generell karaktär.

Östhammars kommun är naturligtvis oerhört angelägen om att det säkerställs att det finns tillräckligt med pengar i kärnavfallsfonden för att täcka kostnaderna för hantering av kärnavfall samt för avveckling och rivning. Kommunen ser med viss oro på den stora förändring i kostnadsberäkningarna som gjorts av reaktorinnehavarna. Riksgälden skriver i sin rapport bland annat att ”om trenden med underskattningar av det framtida finansieringsbehovet fortsätter kan det på sikt äventyra stabiliteten i finansieringssystemet för kärnavfall” vilket kommunen anser är ytterst allvarligt.

Kommunen konstaterar att det i Riksgäldens underlag är inräknat medel för i nuläget berörda kommuner, regioner och länsstyrelse samt för Strålsäkerhetsmyndigheten under hela perioden för kärnavfallsprogrammets genomförande, vilket är positivt. Kommunen konstaterar dock att det för den kommun där SFL kommer att byggas är avsatt ett lägre belopp än för Oskarshamn och Östhammar samt enbart under 10 år. Om SFL kommer att byggas i en annan kommun än Oskarshamn eller Östhammar bör det, enligt kommunens uppfattning, kunna bli aktuellt med ett högre belopp och under en längre period än 10 år. Det kan även bli aktuellt med medel till annan region och länsstyrelse. Med tanke på den totala kostnaden för kärnavfallsprogrammet och de osäkerheter som finns i prognoserna bör det dock ha minimal påverkan på kärnavfallsavgifterna och säkerhetsbeloppen.

Östhammars kommun vill avslutningsvis betona vikten av att regeringen vidtar nödvändiga åtgärder för att säkerställa att kärnavfallsfonden innehåller de medel som behövs för en säker hantering av kärnavfall, avveckling och rivning samt av en fortsatt öppen och transparent process.

PROJEKTERINGSAVTAL

mellan

Helios Nordic Energy AB

och

Östhammars kommun

Detta projekteringsavtal har på denna dag ingåtts mellan **Helios Nordic Energy AB**, organisationsnummer 559214-9388, ("Nyttjanderättshavaren"), och **Östhammars kommun**, organisationsnummer 212000-0290 ("Markägaren"), (var och en "Part" och gemensamt "Parterna").

1. BAKGRUND

- 1.1 Nyttjanderättshavaren önskar uppföra en storskalig solcellsanläggning och behöver för detta ändamål arrendera mark för uppställning av densamma.
- 1.2 Markägaren förfogar över mark som Nyttjanderättshavaren anser vara lämplig för solcellsanläggningen. Mot denna bakgrund har Parterna ingått följande avtal ("Projekteringsavtalet").

2. ÖVERENSKOMMELSE

- 2.1 Markägaren upplåter härmed rätt för Nyttjanderättshavaren att på det markområde inom fastigheten Östhammar Films-Österby 3:39 ("Fastigheten") som framgår av det markerade området i Bilaga A ("Arrendestället") undersöka och utvärdera de tekniska och ekonomiska förutsättningarna för en eventuell etablering av en storskalig solcellsanläggning ("Solkraftparken") på Arrendestället. Arrendestället uppgår till cirka 26,7 hektar.
- 2.2 I arbetet med undersökning enligt punkt 2.1 ovan ingår att Nyttjanderättshavaren ska ansöka om och bekosta de tillstånd som erfordras för etablering av Solkraftparken inom Arrendestället.
- 2.3 Då Arrendestället omfattas av detaljplan och det är en förutsättning för Solkraftparkens etablering att detaljplanen upphävs, ska Markägaren tillse att detaljplanen upphävs. Nyttjanderättshavaren står för kostnaderna för att upphäva detaljplanen och ska i så stor utsträckning som är rimligt hjälpa Markägaren med underlag som behövs för att detaljplanen ska kunna upphävas.

- 2.4 När detaljplanen upphävt och det ur tillståndsmässig samt ekonomisk synvinkel verkar sannolikt att det ska gå att uppföra Solkraftparken, ska Parterna ingå ett arrendeavtal enligt villkor som bifogas i Bilaga B. Arrendeavtalet ersätter då detta Projekteringsavtal. För Nyttjanderättshavaren kan avtalsparten i arrendeavtalet bli antingen Nyttjanderättshavaren själv eller ett av Nyttjanderättshavaren helägt dotterbolag.
- 2.5 Markägaren åtar sig att säga upp samtliga upplåtelseavtal (om några) på Arrendestället inom sju (7) dagar från och med den dag då Nyttjanderättshavaren enligt punkt 2.4 lämnat Markägaren ett meddelande om att Nyttjanderättshavaren bestämt sig för att etablera och bygga Solkraftparken på Arrendestället. Markägaren ska utan dröjsmål tillställa Nyttjanderättshavaren en kopia av uppsägningarna (om några).

3. AVTALETS GILTIGHET OCH UPPSÄGNING

- 3.1 Upplåtelsen gäller för en tid av 7 (sju) år från och med 2023-10-01 (Avtalsdagen).
- 3.2 Projekteringsavtalet ska sägas upp skriftligen senast tolv (12) månader före arrendetidens utgång. Om så inte sker förlängs Projekteringsavtalet automatiskt att gälla på ytterligare en avtalsperiod om ett (1) år i sänder med i övrigt oförändrade villkor. Parterna förbinder sig dock att i god anda senast tjugofyra (24) månader före arrendetidens utgång diskutera villkoren för en eventuell förlängning av Projekteringsavtalet.
- 3.3 Nyttjanderättshavaren har alltid rätt att i förtid och med tolv (12) månaders uppsägningstid säga upp Projekteringsavtalet till förtida upphörande. Nyttjanderättshavaren ska i så fall betala resterande kostnader för upphävande av detaljplan, om sådana kostnader kvarstår.

4. KOSTNADER OCH BETALNING

- 4.1 Ingen avgift utgår under Projekteringsavtalet.
- 4.2 Nyttjanderättshavaren svarar för avgifter, fastighetsskatt och övriga kostnader som uppkommer genom Nyttjanderättshavarens verksamhet på Arrendestället. För det fall fastigheten skulle påföras en extra avgift eller skatt med anledning av Nyttjanderättshavarens verksamhet inom Arrendestället eller Solkraftparken så ska Nyttjanderättshavaren ersätta Markägaren fullt ut för sådana avgifter och skatter.

5. SEKRETESS

Vardera Parten förbinder sig att inte utan den andra Partens skriftliga medgivande till tredje man utlämna information om innehållet i Projekteringsavtalet. Sekretessskyldigheten gäller inte när Part enligt lag, annan författning eller myndighets beslut är skyldig att lämna ut uppgifter eller när Parten är i behov av att tillvarata sina rättigheter i en rättsprocess. Sekretessskyldigheten gäller inte heller i förhållande till vardera Parts professionella finansiella eller rättsliga rådgivare, finansiärer eller investerare, förutsatt att dessa personer förbinds till ett motsvarande sekretessåtagande.

6. ÅTAGANDEN

Markägaren, eller annan med Markägarens tillstånd, förbinder sig att inte under projekteringstiden uppföra byggnader eller vidta andra åtgärder som riskerar att försämra möjligheterna att uppföra Solkraftparken, Solkraftparkens kapacitet eller som skulle försvåra eller fördyra underhållet av densamma, utan Nyttjanderättshavarens godkännande.

7. MEDDELANDEN

Varje krav, begäran, reklamation eller annat meddelande från en Part till den andra Parten ska vara skriftligt och ska anses ha kommit den andra Parten till

del om den översänts till den andra Parten genom (i) kurirförsändelse, varvid den andra Parten anses ha tagit del av meddelandet två (2) arbetsdagar från och med den dag då meddelandet avsändes, (ii) rekommenderat brev, varvid den andra Parten anses ha tagit del av meddelandet tre (3) arbetsdagar från och med den dag då meddelandet avsändes eller (iii) e-post, varvid den Parten anses ha tagit del av meddelandet på samma arbetsdag som meddelandet avsändes, förutsatt att meddelandet avsändes mellan kl. 08.00 och 17.00, och i annat fall, på nästkommande arbetsdag, varvid för samtliga (i)-(iii) gäller att meddelandet ska ha sänts till nedan angivna adresser (eller till någon annan adress som den ena Parten har meddelat till den andra Parten i enlighet med denna bestämmelse):

Meddelande till Nyttjanderättshavaren:

Verkställande direktören

Namn: Andreas Tunbjer

Postadress: Kemistvägen 2A, 183 79 Täby

██

Meddelande till Markägaren:

Namn: Östhammars kommun, genom Fastighetsenheten

Postadress:

att: Krister Carlsson, Fastighetsenheten, Box 66, 742 21 Östhammar

██

Markägaren ska löpande informeras om gällande kontaktuppgifter till Nyttjanderättshavaren. På samma sätt ska Markägaren löpande informera Nyttjanderättshavaren om gällande kontaktuppgifter till Markägaren.

8. ÖVERLÅTELSE

Markägaren är skyldig att vid överlåtelse av Fastigheten underrätta köparen om detta avtalsinnehåll samt göra förbehåll om köparens bundenhet av detta avtal.

9. TVISTER

Tvist med anledning av Projekteringsavtalet ska avgöras av allmän domstol.

10. ÄNDRING OCH TILLÄGG

Ändring och/eller tillägg till detta avtal ska ske skriftligen och dateras och undertecknas av samtliga Parter för att gälla.

Projekteringsavtalet har upprättats i två (2) likalydande exemplar, varav Parterna tagit var sitt.

Ort: _____

Ort: _____

Datum: 2023-____-____

Datum: 2023-____-____

Markägaren

Helios Nordic Energy AB

Namn:

Andreas Tunbjer, VD

Namn:

BILAGA A

Arrendestället framgår av det markerade området i figur 1 nedan. Området innefattar hela fastigheten Films-Österby 3:39 i Östhammars kommun.

Figur 1. Område att arrendera för uppförande av solkraftpark.

Nödvattenplan

Östhammars kommun

Antaget av	Instans
Antaget	Datum och §
Ersätter tidigare version	Instansförkortning, datum och §
Gäller för	KS, nämnder, bolag/koncernen
Dokumentansvarig	Roll

Innehållsförteckning

Inledning	2
Nödvattenplanen och dess tillämpning.....	3
Mål och syfte.....	3
Intressenter	3
Giltighet	3
Förvaring och distribution.....	3
Störningar i dricksvattenförsörjningen.....	3
Scenario A) Försämrade dricksvattenkvalitet på grund av mikrobiologisk förorening	4
Scenario B) Dricksvattnet påverkat av kemisk förorening.....	4
Scenario C) Inget vatten i ledningsnätet	4
Scenario D) Dricksvattenbrist vid långvarig torka eller översvämning	5
Scenario E) Kärnteknisk olycka.....	5
Scenario F) El- och vattenförsörjningen slås ut vid höjd beredskap.....	6
Ansvarsförhållanden.....	6
Östhammars kommun, Östhammar Vatten och Gästrike Vatten	6
Enskilda.....	7
Ledning och styrning.....	8
Samverkan vid aktivering av kommunens nödvattenplan och Gästrike Vattens operativa nödvattenförsörjningsplan.....	9
Aktivering av nödvattenplaner och initiering av arbete	9
Prioriteringsordning	10
Prio 1: Liv & hälsa - individer med stort vårdbehov - verksamheter de är beroende av.....	11
Prio 2: Privata hushåll anslutna till kommunalt vatten samt för- och grundskola.....	11
Prio 3: Den breda allmänheten, högstadie-, gymnasieskola och vuxenutbildning.....	11
Prio 4: Verksamheter.....	11
Särskilda prioriteringar i händelse av höjd beredskap, ytterst krig	11
Förbestämda platser där nödvatten kan hämtas	12
Publika hämtställen för nödvatten.....	12
Stationära vattenkiosker	14
Kommunens egna vattentappställen.....	14
Spolposter.....	14
Estimerat nödvattenbehov och förmåga till nödvattenförsörjning	14
Källor till nödvatten	15
Nödvattenutrustning, transportmedel och logistik	15
Bilagor.....	17

Inledning

Dricksvatten är den allra viktigaste resursen människor behöver för att överleva. Dricksvattenförsörjningen är därmed samhällsviktig och hela kedjan med vattenproduktion och distribution ges högsta prioritet. Ett stort arbete läggs på förebyggande och förberedande arbete och på en drift som kan säkerställa en robust och trygg försörjning - även i kristider. Trots det kan störningar ändå uppstå som gör att vi behöver nödvattenförsörjning. Det kan exempelvis vara naturhändelser, läckor, elavbrott eller sabotage som leder till att dricksvattnets kvalitet försämras eller helt enkelt inte når ut till alla hushåll.

Nödvattenförsörjning innebär att dricksvatten för normal hushållsanvändning måste hanteras och distribueras på andra sätt än genom det ordinarie ledningssystemet. En situation som kräver nödvatten medför ett behov av prioritering utifrån vad som i första hand har påverkan på liv- och hälsa och att upprätthålla samhällsviktiga verksamheter¹. Nödvattenförsörjningen bygger på ett antal scenarion som har tagits fram med beaktande av händelser som normalt leder till en aktivering av nödvattenplaner. Dessa används i planeringsarbete och behöver övas regelbundet för att stärka den operativa förmågan att hantera olika dricksvattenstörningar.

Samhällets krisberedskap bygger på att alla tar ett ansvar. Östhammars kommun (kommunen) och Gästrike Vatten AB (Gästrike Vatten) har ett ansvar för dricksvattenförsörjning, beredskapsplanering och hantering av allvarliga störningar i de allmänna leveranserna av dricksvatten². I ansvaret ingår att informera om vad en störning kan innebära och ge råd om dricksvattenberedskap. Privatpersoner, verksamhetsutövare och fastighetsägare å sin sida har ett ansvar att vidta förebyggande åtgärder som kan lindra konsekvenserna av en störning och hålla sig à jour om frågor som rör dricksvatten. I händelse av en kris gäller det att vara förberedd för att på egen hand kunna hantera en svår situation och de omedelbara behov som kan uppstå. Notera att nödvattenförsörjning ger avsevärt mindre volymer dricksvatten än vad hushållen normalt konsumerar och att nödvatten i första hand distribueras till de mest sårbara grupperna i samhället. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) uppmanar alla att ha en beredskap för att klara sig utan samhällets hjälp under en vecka.

I nödvattenplanen beskrivs ansvarsförhållanden, beslutsgång och de prioriteringar som behöver göras när alla inte kan få nödvatten samtidigt. Planen redogör också för vad som gäller när kommunen behöver nödvattenförsörja användare av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen och/eller enskilda dricksvattenanläggningar. Innehållet baseras på gällande lagstiftning och råd i Livsmedelsverkets guide för nödvattenplanering.

Vid en aktivering av nödvattenplanen följer alltid information till berörda. Informationen innehåller varningar, anvisningar om hur dricksvattnet ska hanteras och användas, och talar om när och var det blir aktuellt med nödvattenförsörjning.

¹ Verksamhet, tjänst eller infrastruktur som upprätthåller eller säkerställer samhällsfunktioner som är nödvändiga för samhällets grundläggande behov, värden eller säkerhet. Exempel: vård och omsorg, barnomsorg, utbildning, livsmedels- och dricksvattenförsörjning, avlopp och avfall, energiförsörjning, finansiella tjänster, information/kommunikation, offentlig förvaltning, kommunikationer, transporter, ordning och säkerhet, räddningstjänst och skydd av civilbefolkningen.

² Dricksvatten - det vatten som produceras för att nyttjas som dryck, till matlagning och beredning av livsmedel samt används i livsmedelsproducerande företag. Dricksvattnet ska vara hälsosamt och rent.

Nödvattenplanen och dess tillämpning

Nödvattenplanen ger riktlinjer för nödvattenförsörjning i kommunen och en gemensam grund för hur en nödsituation ska hanteras. Detta genom att beskriva roller och ansvar inom och utanför kommunens organisation. Vidare ger den förutsättningar för kommunens olika verksamheter att planera mer i detalj för sin egen situation i händelse av brist på dricksvatten.

Mål och syfte

Målet är att nödvattenplanen ska underlätta en effektiv krishantering vid omfattande och allvarliga störningar i kommunens ordinarie dricksvattenförsörjning. Vidare ska nödvattenplanen fungera som vägledning för samhällsviktiga verksamheter vars ansvar är att upprätta egna krisberedskaps- och kontinuitetsplaner för dricksvattenkriser³. Syftet är att klargöra ansvarsförhållanden och trygga nödvattenförsörjningen till prioriterade målgrupper och samhällsviktiga verksamheter i fred, kris och vid höjd beredskap⁴.

Intressenter

Nödvattenplanen riktar sig primärt till beslutsfattare, chefer och medarbetare på kommunen och Gästrike Vatten som arbetar med dricksvattenfrågor och nödvattenförsörjning. Den är även skriven för intressentgrupper som berörs av (och omnämns i) nödvattenplanen - krisorganisationer, myndigheter, samhällsviktiga verksamheter, privata aktörer och enskilda.

Giltighet

Kommunfullmäktige fattar beslut om att anta och göra genomgripande förändringar i kommunens nödvattenplan. Kommunstyrelsen ansvarar för att nödvattenplanen förvaltas, revideras och uppdateras – de har också rätt att fatta beslut om redaktionella förändringar. Bilagor till nödvattenplanen och dess revidering fastställs av kommundirektör efter samråd med Gästrike Vatten. Nödvattenplanen ska aktualitetsprövas varje mandatperiod och uppdateras då behov uppstår.

Förvaring och distribution

En aktuell version av nödvattenplanen ska finnas utskrivet på kommunens och Gästrike Vattens krisledningsplatser. Planen är publik och ska publiceras på kommunens externa webbplats och intranät. Bilagorna 1-4 sekretessmarkeras i linje med offentlighets- och sekretesslag (2009:400). Bilaga 5 innehåller öppen information från offentliga källor.

Störningar i dricksvattenförsörjningen

Störningar i dricksvattenförsörjningen beror i huvudsak på förorenat vatten, avbrott i leveransen eller dricksvattenbrist. Nedan har de delats upp i 6 scenarion.

³ För verksamhetsspecifika beredskaps- och kontinuitetsplaner ansvarar respektive verksamhet, nämnd eller bolag.

⁴ Höjd beredskap är ett samlingsnamn för skärpt beredskap respektive högsta beredskap. Vid skärpt beredskap sker en stegvis upptrappning och omprioritering i statens verksamhet för totalförsvarets behov. Försvarsmakten krigsorganiserar i den omfattning som regeringen beslutar. Statliga myndigheter, regioner och kommuner fortsätter sin ordinarie verksamhet och upprätthåller samhällsviktiga verksamheter så länge som möjligt. Vid högsta beredskap ska totalförsvarsverksamhet bedrivas.

Scenario A) Försämrade dricksvattenkvalitet på grund av mikrobiologisk förorening

En av de största riskerna för dricksvattenförsörjningen är vattenburen smitta, det vill säga förorening med mikroorganismer (virus, bakterier och protozoer).

Problemsituation: Dricksvattnet har verifierats som förorenat på grund av mikrobiologisk aktivitet. Vattnet kan inte längre användas till dryck, tandborstning och livsmedelsberedning utan att först kokas. Vattnet kan användas till dusch, tvätt, disk och toalettspolning.

Konsekvens: I detta scenario råder ingen brist på vatten. Alla dricksvattenabonnenter klarar sitt dagliga behov av dricksvatten genom att koka vattnet.

Hantering av situationen: Inget nödvatten distribueras, däremot ges en kokningsrekommendation till berörda. Kokningsrekommendationen hävs först när vattenprover bekräftar att vattnet håller dricksvattenkvalitet igen. I ett läge då det är ovisst om kokning räcker blir det aktuellt med nödvattenförsörjning fram till dess att kvalitén har säkerställts.

Scenario B) Dricksvattnet påverkat av kemisk förorening

Vissa kemiska ämnen finns normalt i olika halter i dricksvatten, medan andra betraktas som föroreningar som *inte får* förekomma.

Problemsituation: Dricksvattnet har verifierats som förorenat (anmärkning med ett gränsvärde) på grund av en kemisk förorening. Det går *inte* att koka vattnet för att uppnå dricksvattenkvalitet. Beroende på föroreningstyp krävs en bedömning om vattnet kan användas för dusch/bad, tvätt och toalettspolning.

Konsekvens: I detta scenario råder ingen synlig brist på vatten men genom att dricksvattnet har överskridit godkända gränsvärden - och kokning inte är en lösning på problemet - uppstår ändå en dricksvattenbrist och nödvatten behöver distribueras. Om dricksvattnet inte kan användas alls eller krisen blir långvarig krävs stora volymer nödvatten.

Hantering av situationen: Allmänheten uppmanas att aktivera sin egen dricksvattenberedskap och invänta information om var och när nödvatten kan hämtas. Nödvatten distribueras i första hand till de mest sårbara målgrupperna och till samhällsviktiga verksamheter (se prioriteringsordning 1-2) på berörda orter fram till dess att dricksvattenkvalitet kan garanteras.

Notera: På för- och grundskolor och särskilda omsorgsboenden kan vattnet behöva stängas av för att eliminera risken att någon dricker av vattnet av misstag.

Scenario C) Inget vatten i ledningsnätet

Denna typ av störning medför ett totalt avbrott i hela eller delar av dricksvattenförsörjningen. Orsaken kan exempelvis vara elbortfall, en produktionsstörning på ett vattenverk, en allvarlig skada på en huvudvattenledning, ett sabotage eller en större vattenläcka i distributionsnätet.

Problemsituation: Abonnenter anslutna till kommunalt vatten får snart inget vatten alls när de vrider på kranarna, vare sig för konsumtion eller hygienändamål.

Konsekvens: I detta scenario råder det brist på dricksvatten och nödvatten behöver distribueras till publika hämtställen nära de drabbade områdena.

Hantering av situationen: Allmänheten uppmanas att aktivera sin egen dricksvattenberedskap och invänta information om var och när nödvatten kan hämtas. Initialt kan det finnas tryck och vatten i ledningarna, men då dricksvattenkvaliteten inte kan garanteras ska vattnet inte användas. Det är viktigt att allmänheten följer de instruktioner som ges. Vid nödvattenförsörjning prioriteras sårbara målgrupper och samhällsviktiga verksamheter (se prioriteringsordning 1-2).

Scenario D) Dricksvattenbrist vid långvarig torka eller översvämning

Klimatförändringar, väder- och naturhändelser kan leda till långvarig torka eller översvämningar som orsakar dricksvattenbrist i stora områden.

Problemsituation: Långvarig torka kan leda till att privatpersoner med egna brunnar inte får dricksvatten i den mängd de är vana vid. Vid översvämning finns det ofta vatten, men det finns en risk att dricksvattnet kontamineras av ytvatten och därför inte är lämpligt att dricka. När dricksvattnet inte kan användas utan risk för individers hälsa eller skador på miljön uppstår ett nödvattenbehov.

Konsekvens: I detta scenario råder det brist på vatten i ett större område med privata dricksvattenanläggningar. Kommunen har ett geografiskt områdesansvar och vid omfattande och långvariga kriser kan det bli aktuellt med nödvattenförsörjning till dessa privata hushåll.

Hantering av situationen: Allmänheten uppmanas att aktivera sin egen dricksvattenberedskap, spara på det vatten som finns och invänta information om var och när nödvatten kan hämtas. Nödvattenförsörjningen koncentreras till de publika hämtställen som ligger närmast det drabbade området. Det är viktigt för allmänheten att följa de instruktioner som ges samt för kommunen att aktivera ordinarie rutin för dricksvattenbrist i privata dricksvattenanläggningar (bilaga 3).

Scenario E) Kärnteknisk olycka

Vid en kärnteknisk olycka kan radioaktiva ämnen transporteras med vindarna och riskerar, där de faller ner, att överföras till vatten, växter och djur. Flera olika faktorer, som vindriktning och väderförhållanden, avgör var nedfallet hamnar, hur omfattande spridningen blir och hur mycket dricksvatten som kontamineras.

Problemsituation: Stora områden riskerar att drabbas av nedfall av radioaktiva ämnen. Det kan få allvarliga konsekvenser - inte bara för liv och hälsa, utan också för möjligheterna att producera, förvara och transportera livsmedel.

Konsekvens: Initialt är det svårt att bedöma omfattningen. I detta scenario involveras fler myndigheter, såsom Länsstyrelsen, Jordbruksverket och Strålsäkerhetsmyndigheten, för att hjälpa till att utreda händelsen och dess konsekvenser.

Hantering av situationen: Halter av radioaktiva ämnen i livsmedel och vatten kontrolleras alltid direkt, men kan också behöva kontrolleras under en lång tid efter nedfallet. Händelsen

kan utvecklas på olika sätt. Allmänheten uppmanas att löpande följa nyhetsflödet, ta del av myndigheternas krisinformation och följa de anvisningar kommunen och Gästrike Vatten ger.

Scenario F) El- och vattenförsörjningen slås ut vid höjd beredskap

Liksom all kritisk infrastruktur utgör el- och dricksvattenförsörjningen militära mål. Förutom krig med väpnade angrepp och invasion kan dricksvattenanläggningar bli föremål för hybrid- och cyberattacker, vilket kan orsaka allvarliga störningar i dricksvattenförsörjningen⁵.

Problemsituation: El- och dricksvattenförsörjningen slås ut i hela länet. Kommunernas och dricksvattenproducenternas samlade resurser räcker inte för att hjälpa alla. Den nationella vattenkatastrofgruppen (VAKA) kan endast nå ut med begränsad hjälp. Situationen riskerar att få allvarliga skadeverkningar på såväl samhällets funktionalitet som på liv, egendom och miljö. Kommunen och Gästrike Vatten får lita till sin egen operativa förmåga då såväl grannkommuner som samhället i stort har det lika svårt som Östhammars kommun.

Konsekvens: Även om det i en ”krigssituation” inte går att förutse allt som kan hända kan vi anta att händelseförloppet snabbt förändras och eskalerar i både omfattning och tid, och att situationen skapar oro i samhället. Samtidigt måste kommunen prioritera hårdare och anpassa organisation och verksamhet för att svara mot de krav som gäller vid höjd beredskap.

Hantering av situationen: Samhälls- och totalförsvarsviktiga verksamheter prioriteras liksom skyddet av civilbefolkningen. Felavhjälpanse insatser genomförs parallellt med att nödvattenförsörjning aktualiseras. Det kan bli aktuellt att aktivera trygghetspunkter och skyddsrum, ”inrymma” invånare eller utrymma områden. Nödvattentankar placeras på säkra platser. Allmänheten uppmanas att löpande följa händelseutvecklingen - nyhetsflöde och krisinformation - och de anvisningar kommunen och Gästrike Vatten ger. Alla behöver ta sitt ansvar, samverka och medverka till att lindra konsekvenserna av denna allvarliga situation.

Ansvarsförhållanden

Svensk krisberedskap utgår ifrån ansvarsprincipen, likhetsprincipen och närhetsprincipen. Det innebär att människor ska behandlas lika och att de aktörer som bedriver en verksamhet i vanliga fall också ska hantera krissituationer. Krishantering ska ske så vardagsnära som möjligt. Vid en dricksvattenstörning i kommunen är det flera aktörer som samarbetar.

Östhammars kommun, Östhammar Vatten och Gästrike Vatten

Koncernen Gästrike Vatten ansvarar för dricksvattenförsörjningen och avloppshantering i kommunerna Gävle, Hofors, Ockelbo, Älvkarleby och Östhammar. Gästrike Vatten är ett gemensamt VA-bolag som ägs av de ingående kommunerna. Dotterbolaget Östhammar Vatten AB är VA-huvudman i Östhammars kommun, vilket innebär att den allmänna VA-anläggningen ägs av Östhammar Vatten AB. Moderbolaget Gästrike Vatten sköter drift av anläggningen på uppdrag av respektive kommun vilket möjliggör stor samverkan i regionen.

⁵ Försvarsmaktens och Livsmedelsverkets rapport ”Hotbilden mot dricksvatten- och livsmedelsområdet 2022”

Kommunen har ett geografiskt områdesansvar och ansvarar för att genomföra förebyggande åtgärder som kan lindra konsekvenserna av en allvarlig störning i dricksvattenförsörjningen. Kommunen har också ett särskilt ansvar för de mest sårbara grupperna inom det geografiska området och för att det finns en prioriteringsordning som svarar mot dessa målgruppers behov. Kommunens miljöenhet ansvarar för kontroll, tillsyn och lovgivning av större dricksvattenanläggningar – både enskilda och allmänna/kommunala. Vidare har kommunen ett ansvar för risk- och sårbarhetsanalys, beredskapsplanering och för att säkerställa kontinuitet i samhällsviktiga verksamheter, även under mycket ansträngda förhållanden som vid en dricksvattenkris. I kommunens ansvar ingår också att säkerställa ett effektivt och säkert mottagande av nödvatten i händelse av kris och att se till att allmänheten får rätt information om hur de ska agera vid en dricksvattenstörning. Som ett led i detta planerar kommunen att se över möjligheten att införa tankvärdar vid publika hämtställen för nödvatten.

Gästrike Vattens uppdrag är att säkerställa produktion och distribution av dricksvatten inom beslutat verksamhetsområde för kommunalt VA. Gästrike Vatten garanterar *inte* att ett visst vattentryck eller en viss vattenmängd per tidsenhet alltid kan levereras. Under ansträngda förhållanden ansvarar bolaget för krisinformation gällande dricksvattenstörningens omfattning och för att förse allmänheten inom verksamhetsområdet med dricksvatten genom tillhandahållande av nödvatten. Det görs exempelvis genom utplacering av tankar för hämtning av dricksvatten. Gästrike Vatten ansvarar även för att utbilda kommunens eventuella tankvärdar i dricksvattensäkerhet och nödvattenlogistik.

Enskilda

Verksamhetsutövare/näringsidkare har ett ansvar för den verksamhet de bedriver och särskilt för den som är samhällsviktig och berör liv och hälsa. I ansvaret ingår att säkerställa att det finns risk- och sårbarhetsanalyser samt planer för beredskap och kontinuitet vid dricksvattenkriser. Vid begränsad vattentillgång är anslutna kunder skyldiga att följa Gästrike Vattens anvisningar att exempelvis minska vattenförbrukningen. Verksamhetsutövare med särskilda behov och krav på exempelvis vattenkvalitet, stora vattenvolymer nödvatten och/eller alternativa lösningar för sanitet och hygien behöver säkerställa det i det egna krisförberedande arbetet. Verksamhetsutövare som bedriver samhällskritiska verksamheter där vatten behövs för att säkra liv och hälsa bör i samråd med fastighetsägaren beakta möjligheten att förbereda fastigheten för nödvattenintag. Även tillgång på lämpliga kärl bör säkerställas, liksom att det finns rutiner för hur dricksvatten och kärl ska hanteras.

Djurägare är ansvariga att ombesörja dricks- och nödvatten till djur. Nödvatten till djur kan endast i yttersta undantagsfall bli aktuell, under mycket svåra förhållanden som vid långvarig torka, om resurserna räcker till efter det att privata hushåll och samhällsviktiga verksamheter försetts med nödvatten. Lantbrukare med stora djurbesättningar bör beakta alternativ dricksvattenförsörjning och möjligheten att behålla enskilda vattentäkter som reserv.

Fastighetsägare har samma skyldigheter som verksamhetsutövare/näringsidkare. Ägare till fastigheter där det bedrivs samhällsviktig verksamhet (t.ex. skolkök, vårdinrättningar och

särskilda boenden) rekommenderas att trycksäkra anläggningarna, förbereda fastigheterna för nödvattenintag och försäkra sig om att det finns lämpliga kärl att tillgå i kris.

Privatpersoner: MSB uppmanar alla vuxna och friska individer i Sverige att förbereda sig för att kunna klara sig utan samhällets hjälp under en vecka. I det ingår att ha en hemberedskap, dricksvatten inkluderat, för den eller de personer som finns i hushållet – vuxna, barn och husdjur. När en kommun påverkas av en omfattande dricksvattenstörning kan det ta flera dagar innan nödvatten når ut till platser där allmänheten kan hämta det. Gästrike Vatten och kommunen uppmanar därför alla att följa MSB:s råd ”Preppa för en vecka”⁶. God enskild dricksvattenberedskap bidrar också till att samhället i stort kan klara mycket stora påfrestningar på dricksvattenförsörjningen.

I förberedelserna behöver var och en utgå från sin egen situation, dvs. hur många man är i hushållet, hur stort dricksvattenbehovet är och vilken utrustning man behöver för att hämta och koka vatten i. Förutsättningarna kan skilja stort beroende på var och hur man bor, grannsamverkan och möjligheter att hantera och bereda sitt vatten. Det vatten som distribueras som nödvatten är ransonerat och kommer i betydligt mindre mängder än vad ett hushåll normalt konsumerar. Vid nödvattenförsörjning uppmanas var och en att hämta sitt dricksvatten i ett eget medhavt kärl vid en anvisad plats. Dunkar med lock och bärhandtag rekommenderas då de är praktiska och lämpliga ur hygiensynpunkt. Vid de publika hämtställena för nödvatten ges information som underlättar logistiken på platsen.

Dricksvattenbrist i privata dricksvattenanläggningar

Privata dricksvattenanläggningar har kommunen/Gästrike Vatten i normalläget inget ansvar för. Den enskilde är ansvarig för sin egen dricksvattenförsörjning och behöver ta höjd för att kunna klara sig en längre tid utan hjälp från samhället. I särskilda fall, som vid långvarig torka som leder till dricksvattenbrist i ett större område, kan privatpersoner uppmanas att hämta vatten vid anvisat ställe, till exempel Gästrike Vattens vattenkiosker, tappställena i kommunala byggnader eller tillfälligt uppställda vattentankar. I bilaga 3 ”Rutin vid dricksvattenbrist i privata dricksvattenanläggningar” beskrivs beslutsgång och kontaktvägar.

Ledning och styrning

Enligt ansvars-, likhets- och närhetsprincipen ska samhällsstörningar omhändertas i, och av, den verksamhet som drabbas. Vid störningar i den kommunala vattenförsörjningen är det Gästrike Vatten som leder det avhjälpande arbetet och ger information kopplad till störningen. Kommunen har det övergripande ansvaret att se till att krishändelser inom det geografiska området leds, hanteras och samordnas. Om en störning drabbar fler verksamheter, förväntas bli långvarig eller utvecklas till en kris aktiveras såväl olika aktörers egna krisplaner som kommunens krisledning enligt plan för ledning och samordning vid samhällsstörning^[1]. Vid en dricksvattenstörning som kräver nödvattenförsörjning aktiverar kommunen även sin

⁶ Mer information om hemberedskap finns på MSB:s webbplats: <https://www.msb.se/sv/rad-till-privatpersoner/forbered-dig-for-kris/hemberedskap--preppa-for-en-vecka/>

^[1] Plan för ledning och samordning vid samhällsstörning, antagen av kommunstyrelsen i Östhammars kommun 2019-05-28. I planen framgår hur kommunens krisledning är organiserad.

nödvattenplan (detta dokument) och Gästrike Vatten sin operativa nödvattenförsörjningsplan. Vidare har kommunens olika verksamheter beredskaps- och kontinuitetsplaner för att hantera dricksvattenstörningar.

Samverkan vid aktivering av kommunens nödvattenplan och Gästrike Vattens operativa nödvattenförsörjningsplan

- **Tjänsteman i beredskap (TiB) – kommunen:**
 - *Tar emot larm, verifierar, initierar och samordnar det inledande arbetet utifrån kommunens nödvattenplan.*
 - *Vid bedömt behov av omfattande nödvattenförsörjning etablerar TiB kommunens Inriktning- och samordningsfunktion (ISF).*
- **Chef⁷ respektive Beredskapsledare – Gästrike Vatten:**
 - *Under ordinarie arbetstid: Chef*
 - *Tar emot larm, verifierar, initierar och samordnar det inledande arbetet utifrån Gästrike Vattens operativa nödvattenförsörjningsplan*
 - *Vid bedömt behov av omfattande nödvattenförsörjning etablerar chef Gästrike Vattens störnings- eller krisledning*
 - *Utanför ordinarie arbetstid: Beredskapsledare*
 - *Tar emot larm, verifierar, initierar och samordnar det inledande arbetet utifrån Gästrike Vattens operativa nödvattenförsörjningsplan*
 - *Vid bedömt behov av omfattande nödvattenförsörjning etablerar Beredskapsledare Gästrike Vattens störnings- eller krisledning*
- **Inriktning- och samordningsfunktion – kommunen:**
 - *Om bedömning att det föreligger behov av ytterligare informationsutbyte eller inriktning och samordning etablerar TiB ISF:en vid kommunen.*
 - *Beredskapsledare, chef eller samverkansfunktion vid störnings- eller krisledning inom Gästrike Vatten kan påkalla behov av ISF vid kommunen.*
 - *Beredskapsledare, chef eller samverkansfunktion inom Gästrike Vattens störnings- eller krisledning kan vid behov delta i kommunens ISF.*
- **Störnings- eller krisledning – Gästrike Vatten:**
 - *Om bedömning att det föreligger behov av ytterligare informationsutbyte eller inriktning och samordning etablerar chef eller beredskapsledare störnings- eller krisledning vid Gästrike Vatten.*
 - *TiB eller samverkansfunktion inom kommunens ISF kan vid behov delta i Gästrike Vattens störnings- eller krisledning.*
- **Samverkansfunktion:**
 - *Respektive aktör har i sin särskilda ledningsorganisation en samverkansfunktion vars huvudsakliga uppgift är att upprätthålla samverkan mellan aktörerna vid samhällsstörning.*

Aktivering av nödvattenplaner och initiering av arbete

Kommunen nås årets alla dagar, dygnets alla timmar genom beredskapsfunktionen TiB. Denne har till uppgift att *ta emot larm* från GVAB:s Beredskapsledare, chef eller

⁷ Med Chef avses särskilda utsedda chefer på Gästrike Vatten med mandat att aktivera nödvattenförsörjning. Cheferna finns namngivna i Gästrike Vattens operativa nödvattenförsörjningsplan och kommunen ska hållas informerade om vilka de är.

samverkansfunktion vid GVAB:s störningsledning/krisledning. TiB *verifierar larmet* och vid behov *initierar* särskild ledning genom inrättande av kommunens ISF.

Gästrike Vatten nås årets alla dagar, dygnets alla timmar genom Gästrike Vattens växelnummer. TiB vid Östhammar kommun respektive Beredskapsledare eller chef vid Gästrike Vatten har mandat att ta beslut och aktivera respektive nödvattenplan samt påbörja arbetet att mobilisera förutsättningar för nödvattenförsörjning. Respektive aktör har etablerade kontaktvägar i form av telefonnummer för aktivering av nödvattenplaner och initiering av arbete med nödvattenförsörjning.

Löpande samverkan inom ramen för ledning av organisationerna på särskilt sätt – krisledning

I de fall behovet av nödvattenförsörjningen bedöms omfattande eller särskilt tidskrävande etableras särskilda ledningsförhållanden inom respektive organisation. Kommunen etablerar ISF i syfte att skapa förutsättningar för såväl inriktning som samordning utifrån interna och externa behov samt främjande av informationsutbyte mellan parterna. Gästrike Vatten kan påkalla behov av ISF hos kommunen, men beslut om etablering ligger hos kommunen. Gästrike Vatten etablerar störnings- eller krisledning i syfte att skapa förutsättningar för såväl inriktning som samordning utifrån interna och externa behov samt främjande av informationsutbyte mellan parterna. Kommunen kan påkalla behov av störnings- eller krisledning inom Gästrike Vatten, men beslut om etablering ligger hos Gästrike Vatten.

Inom respektive aktörs särskilda ledningsorganisation finns en *samverkansfunktion* vars huvudsakliga uppgift är att upprätthålla samverkan mellan aktörerna vid samhällsstörning, såsom omfattande behov av nödvattenförsörjning. Respektive aktör har särskilt etablerade kontaktvägar i form av telefonnummer och email för att säkerställa samverkan mellan parterna.

Kriskommunikation

Vid nödvattenförsörjning ska GVAB och kommunen samstämmt kommunicera problembild, varningar och råd till allmänheten. Likaså ska allmänheten informeras när faran är över och dricksvattenförsörjningen åter fungerar som vanligt. Vid budskapsformulering ska hänsyn tas till prioriterade målgruppers informationsbehov och i övrigt följa kommunens och GVAB:s kriskommunikationsplaner.

Länsstyrelsens roll

Vid allvarliga och omfattande dricksvattenstörningar som drabbar flera kommuner samtidigt har Länsstyrelsen en nyckelroll i att samordna krisarbetet så att kommunerna kan koncentrera sig på att hantera konsekvenserna av en händelse. Stödet kan handla om att ta in extern hjälp eller att prioritera hur resurser ska fördelas över kommungränser. Länsstyrelsen har också en uttalad roll att samordna krisarbetet vid en kärnteknisk olycka och vid höjd beredskap.

Prioriteringsordning

I en kritisk situation då nödvatten inte kan nå alla samtidigt behöver kommunens krisledning prioritera så att de mest sårbara målgrupperna får dricksvatten först. Inriktningen för prioriteringen har sin utgångspunkt i rådande lagstiftning, bestämmelser och samhällets

skyddsvärden; värnandet och skyddet av människors liv och hälsa, samhällets funktionalitet, demokrati, rättssäkerhet, mänskliga fri- och rättigheter, miljö och ekonomiska värden. Ingen inbördes prioritering görs inom respektive prioriteringsgrupp 1-4.

Prio 1: Liv & hälsa - individer med stort vårdbehov - verksamheter de är beroende av

Högsta prioritet har individer med stora vårdbehov som behöver vatten för dryck, mat, hygien och omvårdnad samt samhällsviktiga verksamheter som hjälper dessa målgrupper att få det. Sektor Omsorg har krisberedskaps- och kontinuitetsplaner för de grupper de har ett särskilt ansvar för.

- Särskilda boenden, gruppboendestäder enligt LSS och serviceboendestäder enligt SoL
- Enskilda med hemtjänst
- Enskilda under särskilda omständigheter
- Vårdcentrum Östhammar, vårdcentraler (Regionen har en egen nödvattenplan.)
- Kommunens strategiska kriskök (Kommunens måltidsenhet har en beredskapsplan för hur krisköken kan försörja prioriterade målgrupper med enklare måltider/dryck i kris.)

Prio 2: Privata hushåll anslutna till kommunalt vatten samt för- och grundskola

Prioritetsgrupp 2 omfattar privata hushåll anslutna till kommunalt VA, barn och elever i för- och grundskola samt aktörer och personal som kan leda krisarbetet och ge behövande stöd.

- Privatpersoner boende i fastigheter anslutna till kommunalt vatten
- Personal, barn och elever i för- och grundskola (Sektor Bildning har krisberedskaps- och kontinuitetsplaner för kommunens skolor.⁸)
- Krisledning - kommunhuset Östhammar
- Trygghetspunkter i drabbade tätortsområden

Prio 3: Den breda allmänheten, högstadie-, gymnasieskola och vuxenutbildning

Prioritetsgrupp 3 omfattar alla privata hushåll samt äldre elever och personal i skolor.

- Elever och personal i högstadiet, gymnasieskola samt vuxenutbildning
- Privatpersoner som saknar boende med anslutning till kommunalt vatten

Prio 4: Verksamheter

Prioritetsgrupp 4 omfattar verksamheter som är viktiga för samhällets funktionalitet och/eller kan lindra effekterna av en allvarlig kris.

- Personal vid Räddningstjänsten (Räddningstjänsten har en egen nödvattenplan)
- Personal vid Forsmarks Kraftgrupp AB (Forsmark har en egen nödvattenplan)

Särskilda prioriteringar i händelse av höjd beredskap, ytterst krig

Följande prioriteringar utgår från de särskilda krav och omständigheter som råder när Sverige går upp i höjd beredskap, ytterst krig, då totalförsvarsviktig verksamhet⁹ ska prioriteras:

- **Prioriterade målgrupper:** Mat- och dricksvattenförsörjning till civilbefolkning, evakuerade, flyktingar, sårbara grupper och individer som inte kan försörja sig själva.
- **Skyddsrumssökande:** Nödvatten distribueras till publika hämtställen på orter där skyddsrum finns. Vid beredskapslarm ska dricksvatten vara påfyllt i särskilda kärl.

⁸ Vid en allvarlig dricksvattenstörning som berör flera skolor ska nödvattenförsörjningen till personal och yngre elever i förskola och grundskola (elever upp till 12 år) prioriteras först.

⁹ Totalförsvar - den militära verksamhet (militärt försvar) och civila verksamhet (civilt försvar) som behövs för att förbereda Sverige för krig. Totalförsvarsviktig är all verksamhet som krävs för att tillgodose totalförsvarets kritiska behov i händelse av höjd beredskap och krig.

- **Försvarsmakten:** Kommunen/det civila försvaret ska ge stöd till det militära försvaret och förse dem med nödvändiga förnödenheter utifrån behov.
- **Räddningstjänsten:** Vid behov, bistå räddningstjänsten i deras samhällsuppdrag.
- **Forsmarks Kraftgrupp AB:** Vid behov, bistå Forsmark i deras samhällsuppdrag.

Förbestämda platser där nödvatten kan hämtas

Publika hämtställen för nödvatten

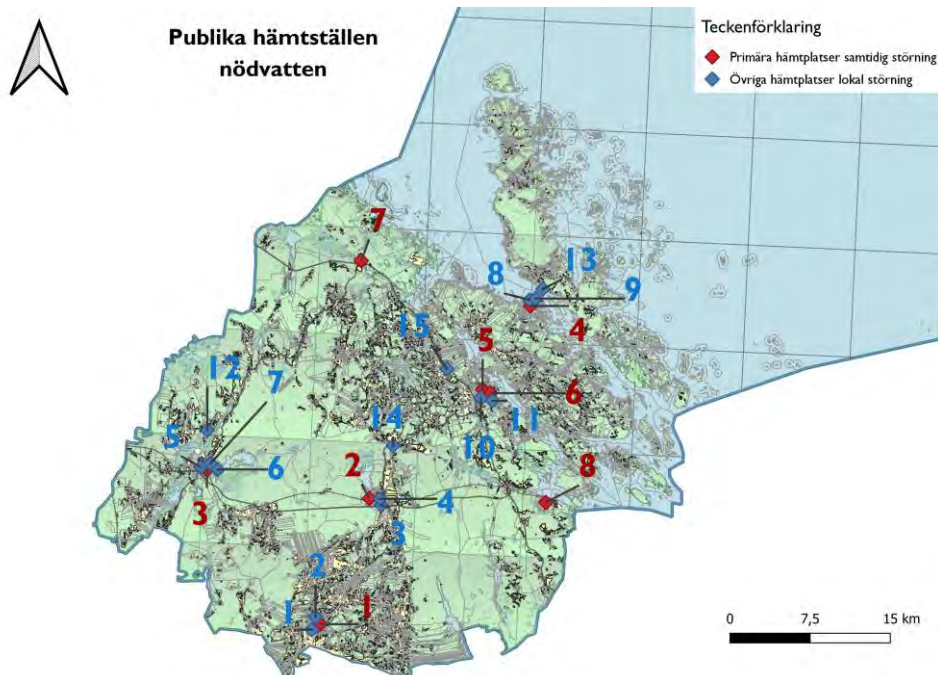
Platserna för kommunens publika hämtställen för nödvatten är strategiskt valda för att fungera för den logistik som krävs i en nödvattensituation. Vid en större dricksvattenstörning som drabbar hela kommunen kommer nödvattentankar att placeras ut, geografiskt spridda, på orter där många människor bor. Om endast en del av kommunens invånare berörs koncentreras insatserna dit. Alla publika hämtställen är förbestämda på ändamålsenliga platser.

I den lokaliseringsanalys som föregått valet av platser har hänsyn tagits till befolkningstäthet, antal abonnenter anslutna till kommunalt vatten, tillgänglighet, närhet till kommunikationer och parkeringsmöjligheter. Platserna är även valda utifrån var kommunen driver samhällsviktiga verksamheter och kan aktivera trygghetspunkter och strategiska kriskök. Platserna svarar mot Gästrike Vattens krav på framkomlighet och har den yta som behövs för att hantera nödvattnet. Vidare har säkerhetsaspekter och skydd av nödvattentankar beaktats, dels för att minska risken för skadegörelse och sabotage, dels för att säkra dricksvattnets kvalitet och underlätta logistiken för människor som ska hämta dricksvatten på platserna.

Publika hämtplatser för nödvatten vid en samtidig dricksvattenstörning i kommunen:

1. **Olandsskolan Alunda**
2. **Bruksgymnasiet Gimo**
3. **Österbyskolan Österbybruk**
4. **Öregrunds skola**
5. **Frösåkersskolan Östhammar**
6. **Kommunhuset Östhammar**
7. **Vattenfallsgymnasiets parkering Forsmark**
8. **Folkets Hus Hargshamn**

Orterna är listade utan inbördes ordning. Siffrorna (rödmarkerade) refererar till översiktskartan nedan.

OBS! Antal hämtplatser bestäms utifrån varje enskild dricksvattenkris, vilka områden störningen berör och hur dricksvattenkvaliteten påverkats. Även tiden för hur snabbt nödvatten kan levereras till de olika platserna kan variera kraftigt. Invånare uppmanas därför att inhämta information från Gästrike Vatten och kommunen om var och när nödvattnet distribueras, för att sedan ta sig till anvisat hämtställe.

Fram till dess att nödvattenförsörjningen är igång är allmänheten hänvisad till sin egen dricksvattenberedskap.

Vid lokala dricksvattenstörningar kan kompletterande publika hämtställen aktiveras på den ort som berörs.

1. Olandsgården Alunda
2. Grusplan Korsängsvägen/fotbollsplanerna Alunda
3. Solängsgatan gamla skolområdet Gimo
4. Centrum Apotekets baksida Gimo
5. Folkets hus Österbybruk
6. Österbybruks camping
7. Brandstationen Österbybruk
8. SLU kustlaboratoriet Öregrund
9. Karlaplan Öregrund – korsning Kaptensgatan-Karlavägen-Fjällgatan
10. Mariebergs förskola Östhammar
11. Kommunförrådet Östhammar
12. Films Skola
13. Parkering färjeläget Gräsö
14. Hökhuvuds kyrka
15. Parkering mitt emot Norrskedika Idrottsplats

Orterna är listade utan inbördes ordning. Siffrorna (blåmarkerade) refererar till översigtskartan ovan.

OBS! Vid händelse av resursbrist och en samtidig dricksvattenkris i hela kommunen prioriteras tätortsområden med många VA-anlutna hushåll.

För närmare orientering, se kommunens externa webbplats www.osthammar.se där kartan ovan och fler kartbilder har tillgängliggjorts i ett mer överskådligt och klickbart format.

Stationära vattenkiosker¹⁰

Gästrike Vatten har från och med sommaren, 2023, stationära vattenkiosker (tankstationer för vatten) vid vattenverken i Östhammar och Gimo. Vattenkioskerna, som främst tillhandahåller tekniskt vatten är vädersäkrade för sommar- och vinterbehov och placerade på ställen med tillräcklig kapacitet i ledningsnätet. Backventiler och återströmningsskydd förhindrar att smitta kan komma in i näten. I vissa situationer kan kioskerna fungera som hämtställen för nödvatten. För privatpersoner är det gratis att hämta mindre mängder vatten i egna medhavda kärl.

Kommunens egna vattentappställen

Kommunen har under 2023 etablerat ett eget vattentappställe (även kallad vattenautomat) på försök vid Sven Persson-hallen i Öregrund. Vid platsen finns en kran att hämta dricksvatten ifrån. Vattentappstället kan användas både sommar och vinter. Förutsett att en dricksvattenstörning inte har påverkat vattenautomaten kan denna användas som hämtställe för nödvatten. Detta är en betaltjänst som kan användas av alla privatpersoner. Om försöket faller väl ut kan det bli aktuellt att etablera vattenautomater på fler orter. Det är kommunen som sköter om vattenautomaten, ser till att det används på rätt sätt och gör kontroller av dricksvattenkvalitén.

Spolposter

I vissa situationer, som när det finns dricksvatten i delar av ledningsnätet, kan brandvattenposter förses med brandposthuvuden och användas för nödvattenförsörjning. Allmänheten kommer att informeras om vilka brandposter som öppnas när detta blir aktuellt.

Estimerat nödvattenbehov och förmåga till nödvattenförsörjning

Behovet av nödvatten varierar beroende på vilken typ av dricksvattenstörning som uppstår. I ett värsta scenario då hela kommunen behöver nödvattenförsörjas kommer mycket stora mängder nödvatten att behövas. Sannolikheten för att detta skulle inträffa bedöms som låg och dagens nödvattenförsörjning är heller inte dimensionerad för detta scenario. Ambitionsnivån är att inom rimlig tid klara nödvattenförsörjningen till VA-an slutna abonnenter och samhällsviktiga verksamheter i prioritetsgrupp 1 och 2. Vid lokala kriser som berör en ort kan flera publika hämtställen aktiveras.

Distribution av nödvatten kommer i praktiken att ske enligt prioriteringsordningen så långt tillgängliga resurser räcker. Beroende på störningens art och om störningen är lokal, spridd i hela kommunen eller innefattar fler av Gästrikre Vattens medlemskommuner kommer nödvattnet att räcka olika långt.

Beräkningar har gjorts av vilken volym nödvatten som behövs för kommunens privata hushåll och samhällsviktiga verksamheter (redovisas i bilaga 1). För privata hushåll utgår beräkningarna från antalet invånare (dagens cirka 22 500 invånare), generella uppskattningar

¹⁰ Läs mer om vattenkiosker och dess funktion på Gästrikre Vattens webbplats: Vattenkiosk - Gästrikre Vatten (gastrikevatten.se)

för vattenförbrukning och individers behov av nödvatten enligt Livsmedelsverkets guide för planering av nödvattenförsörjning¹¹ (Informationen finns sammanställd i bilaga 5).

Cirka 60 procent av kommunens invånare bor i någon av de fem större tätorterna. Flest invånare har Östhammar. Därefter följer Gimo, Alunda, Österbybruk och Öregrund. Cirka 7 procent av kommunens invånare bor på mindre orter. Störst är Hargshamn. Därefter kommer Dannemora, Ekeby, Film, Forsmarks bruk, Gräsö kyrktrakt, Hargs bruk, Hökhuvud, Norrskedika, Skoby, Söderboda och Valö.

En tredjedel av kommuninvånarna bor på landsbygden och har enskild vattenförsörjning och avloppshantering. Sommartid ökar invånarantalet markant med sommargäster, bland annat i Öregrund och på Gräsö. Vattenbehovet är som störst samtidigt som vattentillgången i grundvattenmagasinen är som minst. Grundvattentillgången är begränsad i hela kommunen, särskilt i de östra delarna.

För samhällsviktiga verksamheter krävs vanligen större volymer nödvatten än för privata hushåll, och en annan logistik. Vid uppskattningarna av kommunens nödvattenbehov för samhällsviktiga verksamheter har behovet inventerats för respektive verksamhet; vård- och omsorgsboenden, skolor, strategiska kriskök, vårdcentrum, skyddsrum, trygghetspunkter samt för personal i krisledning, på Räddningstjänsten och i Forsmark (redovisas i bilaga 1).

Källor till nödvatten

I kommunen finns ett flertal kommunala dricksvattentäkter och vattenverk; Alunda, Gimo, Hargshamn, Hökhuvud, Öregrund, Österbybruk och Östhammar har alla separata anläggningar för sin kommunala dricksvattenförsörjning. En del orter har flera vattentäkter och Alunda och Österbybruk får, utöver från lokala dricksvattentäkter, även vatten från Uppsalaåsen via en överföringsledning från Örbyhus i Tierps kommun.

I och med att det finns ett flertal vattentäkter och vattenverk i kommunen finns det möjlighet att vid behov av nödvatten i en tätort hämta vatten från en av de andra tätorterna inom kommunen. Utöver den möjlighet till alternativa vattenkällor som det innebär finns även möjlighet att hämta nödvatten från kommunala dricksvattenanläggningar i närliggande kommuner samt från större privata vattentäkter. Under vissa omständigheter kan det även bli aktuellt att köpa in förpackat vatten.

Nödvattenutrustning, transportmedel och logistik

För att upprätta en nödvattenförsörjning när behovet uppstår är det viktigt att förfoga över viss egen utrustning. Det kan vara små och stora nödvattentankar, tankar med möjlighet till tryckstegring och tankar på vagn eller på lastväxlarflak för förflyttning av dricksvatten längre sträckor. Likaså är det viktigt att redan innan krisen veta om det finns möjlighet att låna eller hyra utrustning. Vidare behövs kunskap om logistik och beräkningar av hur stora volymer nödvatten som i praktiken kan levereras på kort respektive lång sikt, och inom hur många

¹¹ Stödmaterial & Exempel Guide för planering av nödvattenförsörjning: guide_stodmaterial_o_exempel.pdf (livsmedelsverket.se)

timmar den första leveransen av nödvatten är möjlig att genomföra under olika förhållanden.

Egen nödvattenutrustning: Med egen utrustning kan nödvattenförsörjningen snabbare påbörjas och konsekvenserna för de målgrupper och verksamheter som är mest känsliga för avbrott i dricksvattenförsörjningen minskas. Egen utrustning är också en planeringsförutsättning för omfattande dricksvattenstörningar eller krig och krigsfara¹² då möjligheterna att få tillgång till externa resurser minskar och den egna utrustningen sannolikt är den enda tillgängliga. Kommunen och Gästrike Vatten har redan idag tillgång till nödvattenutrustning som kan användas vid olika dricksvattenstörningar men i ett värsta scenario - då stora delar av kommunens dricksvattenförsörjning skulle slås ut – krävs ytterligare resurser.

Extern hjälp: Vid en större dricksvattenkris som påverkar många och riskerar liv och hälsa finns möjligheten att be om hjälp, men det kan inte förutsättas att hjälpen alltid går att få. Kommunen har liksom grannkommunerna Norrtälje, Uppsala och Tierp och de andra ägarkommunerna inom Gästrike Vatten-koncernen (Gävle, Ockelbo, Hofors och Älvkarleby) möjlighet att hjälpa varandra vid större dricksvattenstörningar.

Vid en större dricksvattenkris eller katastrof kan hjälp också avropas från den **nationella vattenkatastrofgruppen VAKA**¹³. VAKA nås dygnet runt via 020 - 30 20 30. VAKA har ett brett nätverk med experter som kan bistå med rådgivning, expertstöd och coaching. Kommunens miljöchef har mandat att avropa resurser. Kommuner kan också låna utrustning för nödvattenförsörjning. Nationella lager finns på flera platser i landet och kan lämnas ut när som helst på dygnet. Alla kommuner kan nås på cirka 6 timmar. Kommunerna står för kostnaderna för transporter och återställning av utrustning. Materielen är lagrad i 20-fots containrar av typen sjöcontainer. De står på lastväxlarflak vilket gör det möjligt för kommuner att själva hämta utrustning med lastbil.

Det finns två typer av containrar med s.k. combotankar och utrustning anpassat för sommar- respektive vinterbehov. Utrustningen består av plastsäckar ("liners") och kranpaket. Säckarna som rymmer 1060 liter vatten är sterila och oanvända vid leverans och de kan fyllas på och tömmas flera gånger. Vid avslutad insats kasseras säckarna och ersätts med nya. Enligt Livsmedelsverket (2022) finns totalt 1053 combotankar. De kan ge cirka 350 000 människor tillgång till 3 liter dricksvatten/dygn vid påfyllning en gång/dygn. Till nödvattentankarna finns skyddshuvor märkta "Dricksvatten". I vintercontainrar finns elverk, värmemattor och varmhuvor som motverkar frysning av dricksvattnet samt en extra kran. För urlastning behövs hjullastare eller truck med lastgafflar. För att dra fram staplarna med tankar till dörrkanten på containrar behövs handpallyftare eller handtruck. För att få upp combotankarna till användbar höjd behövs minst 3 lastpallar per tank eller kajkant.

Logistiken vid nödvattenförsörjning ser olika ut beroende på vilken utrustning och vilka resurser och transportmedel som bedöms vara ändamålsenliga i varje unik kris. Små

¹² Källa: Handbok i krisberedskap och civilt försvar för dricksvatten

¹³ Källa Livsmedelsverket, VAKA

nödvattentankar är lätta att flytta med släpkärra. För att flytta stora nödvattentankar krävs lastbil och lastväxlarflak. För transport av nödvatten till de större tankarna används tankbil. I ett skarpt läge då externa resurser används, t.ex. från VAKA, anpassas logistiken för detta. Den logistiska kedjan för nödvattenförsörjning ses löpande över. Svaga länkar förstärks och kritiska beroenden identifieras. Insattiderna mellan en konstaterad dricksvattenkris och operativ nödvattenförsörjning kan på så sätt löpande förbättras.

Privata hushåll förses med nödvatten från utställda tankar. Nödvattentankarna fylls på kontinuerligt så länge behov och resurser finns. Vid långvariga kriser kan flera tankar behöva ställas upp. Endast samhällsviktiga verksamheter i kategorin prioritet 1 vars fastigheter förberetts för nödvattenintag kan få nödvatten distribuerat från tankbil direkt in till fastigheten.

Bilagor¹⁴

- **Bilaga 1 (sekretessbelagd): Lokaliseringsanalys och beräkningar av nödvattenvolymer** innehåller information om den lokaliseringsanalys som ligger till grund för val av plats för publika hämtställen för nödvatten samt beräkningar av nödvattenvolymer för kommunens invånare och samhällsviktiga verksamheter.
- **Bilaga 2 (sekretessbelagd): Åtgärdsplan för stärkt operativ förmåga 2023–2026** innehåller identifierade åtgärder, investeringsbehov och möjliga samarbeten som successivt kan bidra till att stärka kommunens och Gästrike Vattens operativa förmåga att hantera allvarliga dricksvattenstörningar.
- **Bilaga 3 (sekretessbelagd): Rutin vid dricksvattenbrist i privata dricksvattenanläggningar** beskriver beslutsgång och kontaktvägar för särskilda händelser, som långvarig torka eller översvämning, som kan förorsaka dricksvattenbrist i privata dricksvattenanläggningar utanför Gästrike Vattens verksamhetsområde.
- **Bilaga 4 (sekretessbelagd): Körschema vid nödvattenförsörjning** innehåller mer detaljerad information om logistik, kapacitet och de platser där nödvattentankar ska ställas upp enligt fastställd prioriteringsordning.
- **Bilaga 5 (öppen information): Generella uppskattningar för vattenförbrukning** är sammanställd med information från offentliga källor som kommunen har använt för att estimerat behovet av nödvattenvolymer för individer och samhällsviktiga verksamheter. Sammanställningen innehåller även exempel på djurs normala dricksvattenbehov. Bilagan är publik och kan användas vid nödvattenplanering.

¹⁴ Bilagorna 1-4 har sekretessmarkerats då de innehåller detaljerad information som i en aggregerad form bedöms som säkerhetskänslig och vars olika delar ingår i risk- och sårbarhetsanalyser (RSA).

Verksamhetsstöd/Verksamhet Måltid

Prislista 2023 (from 2023-10-01)

SKOLA	Pris per portion (inkl moms)	Pris per portion (intern faktura)
Lunch inkl. bröd, sallad, mjölk	70,00	63,00
Salladsassiett (enbart råkost)	25,00	x
Högtidsmåltid	x	126,00
KliMATlåda	35,00	x

SÄRSKILT BOENDE	Pris per portion (inkl moms)	Pris per portion (intern faktura)
Lunch inkl. bröd, sallad, mjölk/måltidsdryck och kaffe	80,00	72,00
Salladsassiett (enbart råkost)	15,00	x
Högtidsmåltid	x	144,00
KliMATlåda	35,00	x
Omvårdnadsmåltid (1/3-portion)	x	24,00

Beställningslista skola och särskilt boende	Intern fakturering pris/st.	I matsal (med moms)
Kaffe	10,00	x
Hembakad kaka	20,00	x
Mazarin, biskvi el dyl. typ delicato	20,00	x
Smörgås, enkel m ost och grönsak	20,00	x
Smörgås, dubbel franskbröd med ost, skinka/korv och grönsak	30,00	x

Sektor Samhälle
Alice Möller

Remissvar till Naturvårdsverket angående havsbaserad vindkraft i åländska marina vatten, OWF Stormskär och Väderskär

USA, Kanada och Europa samarbetar i konventionen om miljökonsekvensbedömning i ett gränsöverskridande sammanhang kallad Esbokonventionen. Här finns krav på att informera grannländer och allmänheten om planerade verksamheter som kan orsaka miljöeffekter (ex. havsbaserad vindkraft).

Naturvårdsverket är enligt miljöbedömningsförordningen ansvarig myndighet att lämna och ta emot underrättelser. Östhammars kommun har blivit ombedd att lämna synpunkter på om vindkraftsprojekten kan antas medföra betydande miljökonsekvenser för Sverige och om det finns behov av att Sverige fortsatt medverkar i miljökonsekvensbedömningen. Samt lämna synpunkter på de potentiellt gränsöverskridande effekter och vad som bör ingå i den kommande miljökonsekvensbeskrivningen.

Östhammars kommuns synpunkter

Östhammars kommun anser att det finns skäl för Sverige att fortsatt delta i processen för att ta fram miljökonsekvensbedömning för projektet. Detta baserat på närheten till svenska vatten, samt att det finns förslag till etablering av annan havsbaserad vindkraft i svenska vatten, där de kumulativa effekterna och konsekvenserna av samtliga projekt är viktiga att bevaka.

Det finns potentiella gränsöverskridande effekter som kan komma att påverka våra svenska vatten, svensk och internationell sjöfart samt den blå tillväxten. För Östhammars kommun kommer en eventuell etablering av en eller flera havsbaserade vindkraftsparken ha konsekvenser för fågellivet, fiskbestånd, sjöfarten och landskapsbilden.

Den samlade bedömningen från kommunens sida är att det finns skäl för Sverige att fortsatt delta i de kommande processerna för miljökonsekvensbedömningen för de två havsbaserade vindkraftsparkerna Stormskär och Väderskär och att de gränsöverskridande effekter som redogjorts för kommer kunna ha påverkan på Sverige. Dessa effekter kan även i det fortsatta arbetet utvecklas och fler adderas. Utöver de redan redovisade möjliga effekterna vill Östhammars kommun lyfta fram tre ytterligare områden som bör införlivas i miljökonsekvensutredningen.

Potentiella gränsöverskridande effekter

Utöver de redan nämnda effekterna i handlingarna finns det enligt Östhammars kommun behov av att redovisa potentiella konsekvenser även för mikroplaster, risk för utsläpp av miljöstörande ämnen samt ytterligare visualisering kopplad till den svenska landskapsbilden.

Mikroplaster

Mikroplaster är ett allt större problem i dagens samhälle och något som bör undersökas vidare. Vindkraftverk till havs kan tänkas ha en större spridning av mikroplaster på grund av

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2023-08-22

Dnr
KS 2023-542

Sid
2 (2)

Sektor Samhälle
Alice Möller

storlek och utbredning vilket kan resultera i gränsöverskridande effekter. Risker kopplade till utsläpp av mikroplaster bör redovisas i kommande MKB.

Östhammars kommun önskar se information och utredningar för hur utsläppen från de planerade anläggningarna i form av mikroplaster kommer påverka utredningsområdet och havsmiljön. Östhammars kommun efterfrågar information om vilka åtgärder företaget ämnar genomföra när det gäller att hantera och minimera utsläpp av mikroplaster från den planerade parken.

Risk för utsläpp

Vindkraftverken innehåller en stor mängd olja, upp emot 3000 liter. Känsligast i hanteringen av olja är vid byte i växellådsbaserade vindkraftverk. Under 2022 upptäcktes en läcka från vindkraftverk vid Härnösand i svenska vatten, vilket resulterade i stora miljökonsekvenser. Även om tekniken för att minska riskerna för utsläpp är under utveckling så kommer ett potentiellt haveri av vindkraftverken alltid vara reellt.

Östhammars kommun efterfrågar ytterligare redogörelser av hur olika typer av utsläpp av miljöfarliga ämnen kommer hanteras under etablering, drift och avveckling. I miljökonsekvensbedömningen bör det redovisas en riskkvantifiering avseende haverier som kan leda till oljeutsläpp i havet.

Landskapsbild

Företaget beskriver potentiella konsekvenser för landskapsbilden beror mycket på vindkraftparkens layout och kraftverkens utformning. Samt att projektens påverkan kommer bedömas i samband med visualiseringar och synbarhetsanalyser för projekten. Gräsö (lokaliserat i Östhammars kommun) kommer ha fri sikt mot det tänka området för Stormskär och Väderskär.

Östhammars kommun anser att visualiseringar även från Sverige är lämpligt att ta fram i ett tidigt skede samt att bestämma platser för dessa. Etableringen av flera havsbaserade parker norr om Stockholmsområdet kommer leda till konsekvenser för landskapsbilden för flera kommuner.

I ärendets handläggning har följande tjänstemän deltagit:

Alice Möller, översiktsplanerare

Camilla Andersson, miljösakkunnig

YTTRANDE

Datum
2023-07-19Dnr
KS-2023-510Sid
1 (3)Kommunförvaltningen
Malin Hübinette, sektor verksamhetsstöd

DNR MSB 2022–13359

**Förslag – strategi och handlingsplan för
personalförsörjning av deltidbrandmän****Synpunkter**

Två tredjedelar av de svenska brandmännen är deltidbrandmän på mindre orter och i glesbygd. Om svensk räddningstjänst ska kunna leva upp till målet att i hela landet bereda människor skydd mot olyckor, måste personalförsörjningen av deltidbrandmän fungera.

Det är en viktig samhällsuppgift att vara deltidbrandman och det som ibland kan upplevas problematiskt för huvudarbetsgivaren är den frånvaron som uppdraget för med sig från ett annat samhällsviktigt arbete. De verksamheter som särskilt nämns i det remitterade förslaget som möjlig kvarstående pool av befintliga deltidbrandmän dvs barnomsorg, äldreomsorg och skola är oturligt nog även de i behov av förstärkt personalförsörjning. Dessutom är det verksamheter med schemalagda arbetstider där de vi finns till för är beroende av bemanningen, det försvårar frånvaron ytterligare. Till skillnad från ett arbete där arbetsuppgifter kan lämnas och utföras vid en annan tidpunkt, vid ett senare tillfälle.

Förslaget lyfter oron som huvudarbetsgivare kan ha över att uttryckningar, övningar och utbildningar kan störa det ordinarie arbetet för ofta men också att oron kan vara överdriven. Precis som förslaget skriver så är det lätt för den politiska och tjänstemannaledningen att

vara positiva medan den närmaste chefen ser negativa konsekvenser direkt. Det är befogat att oron finns och därför vore det till fördel att ta fram informationsmaterial direkt till chefer över medarbetare som kan vara aktuella som deltidsbrandmän. Denna information kan tillgängliggöras tex genom huvudarbetsgivarens egna kanaler men också på andra sätt precis när det bli aktuellt. Kommuner är stora arbetsgivare och det är sällan som en informationskampanj når rätt chefer vid rätt tid, därför behöver den aktuella chefen enkelt få tillgång till relevant information precis när det behövs. Tex i samband med anställning av medarbetare som också är deltidsbrandman eller när någon överväger att bli det. I denna information bör det framgå frekvenser för utbildningar och övningar och i möjligaste mån även kunskap om den lokala uttryckningsfrekvensen.

Ytterligare aspekt som kan underlätta är utbildnings- och övningsplanering med flexibilitet dvs att medarbetaren kan planera deltagande när det passar bäst, både utifrån privatliv och arbetstider.

Den tidplanen som finns i förslaget innehåller "Dialog med huvudarbetsgivare" på hösten 2023, vilket är bra. Men det framgår inte med tydlighet när det konkreta stödet som ovan ska tas fram. Om det är det som avses med "kommunikationsmaterial, bildbank" som ligger i planen VT 2025-HT2025 kan det tyckas vara lite sent.

I övrigt står vi bakom Uppsala Brandförsvars synpunkter.

För Östhammars Kommun

Malin Hübinette

Säkerhetsskyddschef

